

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXVIII.

Celovec, petek, 10. avgust 1973

Štev. 32 (1620)

MIKLOVA ZALA NA ZGODOVINSKIH TLEH doslej največja prireditev v povojni zgodovini koroških Slovencev - nad 7000 obiskovalcev

Slovenska prosvetna zveza je v soboto 4. avgusta uprizorila Miklovo Zala na zgodovinskih tleh. Tako so Svatne, rojstni kraj Miklove Zale, po dolgih letih spet bile prizorišče priljubljene ljudske igre, ki je za slehernega Slovence simbol narodne zvestobe. Tokrat so igrali Sket-Zižkovo Miklovo Zalo, prispodobno odločnosti, borbenosti in puntarske zavesti. Ta Miklova Zala je povsem sodila v okvir praznovanja 500-letnice kmečkih uporov na Slovenskem. Nad sedem tisoč obiskovalcev je minulo soboto prišlo v Svatne. To je najbolj zgovoren dokaz, da se je prireditelj za ponovno uprizoritev Miklove Zale na zgodovinskih tleh odločil v pravem trenutku, kajti sobotna predstava Miklove Zale v Svatnah je doslej brez dvoma bila največja kulturno-politična manifestacija v povojni zgodovini koroških Slovencev. Bila je odločen dokaz, da koroški Slovenci kljub nenehnemu zatiranju po fevdalni gospodi, kljub turškim požigom in ropom, množičnim umorom in izseljevanjem v času nacizma in navkljub nedavnim šovinističnim izgredom v svoji borbi za obstoj še vztrajajo. Hkrati je sobotna prireditev bila tudi odlična manifestacija tesne povezanosti celotnega slovenskega kulturnega prostora, saj so se zbrali na prireditvi Slovenci iz Zilje preko Roža in Podjune, iz matične Slovenije ter Trsta in Gorice. Prišli so v Svatne, da skupno doživijo vrnitev Miklove Zale v njeno rojstno vas.

Že v zgodnjih popoldanskih urah pretekle sobote se je proti Svatnam začela pomikati kolona zasebnih avtomobilov in avtobusov pa tudi pešcev iz bližnje in daljne okolice Svalen. V imenu prireditelja, Slovenske prosvetne zveze, je dr. Franci Zwitter pred pričetkom predstave pozdravil občinstvo, med katerim je bila vrsta uglednih gostov tako veleposlanik SFRJ na Dunaju pooblaščen minister Milija Vošnjak, generalni konzul SFRJ v Celovcu Bojan Lubej, predsednik za manjšinska vprašanja in mednarodne zveze pri Republiški konferenci SZDL Jože Hartman, predstavnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Trstu in Gorici Miroslav Košuta in Edvin Švab, deželni poslanec Hanzej Ogris, župan občine Št. Jakob ravnatelj Johann Gressl z občinskimi odbori, vodja manjšinskega oddelka pri deželnem šolskem svetu nadzornik Rudi Vouk, slovenski odborniki občine Št. Jakob, predstavniki osrednjih slovenskih narodnih organizacij in krajevnih društev in drugi. Po pozdravnih besedah je dr. Zwitter govoril o pomenu Miklove Zale in kmečkih puntih. (Njegova izvajanja objavljamo na posebnem mestu — op. ured.).

Ko pišemo o poteku prireditve Miklove Zale na zgodovinskih tleh, je na mestu, da v prvi vrsti izrečemo priznanje organizatorju te prireditve, Slovenski prosvetni zvezi, ki je v priprave te kulturno-politi-

ne manifestacije vložila ogromno truda in požrtvovalnosti. Pobudnik uprizoritve Miklove Zale na zgodovinskih tleh je bil predsednik SPZ Hanzej Weiss, ki je vodil tudi vse organizacijske posle, medtem ko je Marjan Srienec skrbel za režijsko stran predstave, Marjan Belina pa mu je s svojimi strokovnimi nasveti stal ob strani, tajnik SPZ pa je izvedel ustrezno propagando.

Če bi predstavo Miklove Zale hoteli ocenjevati z umetniške plati, ne bi bilo težko naštevati raznih pomanjkljivosti in napak. Vendar je celotno prireditev treba videti iz kulturno-političnega vidika; bila je manifestacija narodne zavesti koroških Slovencev. S tega zornega kota bo tudi še tako kritičen opazovalec moral priznati, da je prireditev tozadevno povsem dosegla svoj namen in izreden uspeh. Kljub temu pa ne moremo mimo ugotovitve, da so se igralci potrudili po najboljših močeh. Gledalci so bili z njihovim igranjem zadovoljni. Pri množičnih prizorih so nastopale kulturne skupine iz Roža, Zilje in Podjune. Pri tem je treba še upoštevati, da smo v glavni turistični sezoni in da imajo prav kmetje in delavci v tem času polne roke dela. Igralci, ki so zlasti v zadnjih tednih vsak dan vadili pozno v noč, so drugi dan morali biti na svojem delovnem mestu.

V ansamblu je sodelovalo nad 70 oseb, v posameznih vlogah smo videli igralce Slovenskega prosvet-

nega društva „Bilka“ iz Bilčovsa in Slovenskega prosvetnega društva Radiše, pri množičnih scenah pa so nastopali folklorna skupina in pevski zbor SPD „Zarja“ iz Zelezne Kaple, medtem ko je skupina iz Ziljske doline izvedla štehanje in rej pod lipo. Domačini iz Svalen in okolice so sodelovali kot jezdec. Vsem gre posebno priznanje za vztrajnost in požrtvovalnost, posebno glavnim igralkam in igralcem Katici Krušic (Zala), Rupertu Gasserju (Mirko), Tomažu Lesjaku (Serajnik), Malči Kropivnikovi (Miklova), Ferdiju Kulniku (Davorin), Antoniji Lesjakovi (Almira), Blažu Gasserju (Tresoglav), Tomažu Gasserju (Tevže), Gerhardu Kropivniku (Vinko), Petru Siitru (Marko) Rupertu Reichmanu (Strelec), Nužju Wieserju (Iskender beg) in Marjanu Einspielerju (Odposlanec kmečkega punta). Vsi ti igralci so v skupno 19 vajah od tega 4 z vsemi sodelujočimi skupinami na kraju prizorišča v Svatnah postavili Miklovo Zalo „na oder“. Razen tega je nadaljnjih 50 oseb skrbelo za brezhiben potek predstave. Požarna bramba iz Št. Janža v Rožu je pod vodstvom Mihe Blümla skrbelo za red na parkirnem prostoru, dijaki in študentje so pobirali vstopnino in opravljali druge tehnične posle. Tovarna Iskra iz Kranja je poskrbela za ozvočenje, tehnik RTV Ljubljana pa je postavil svetlobni park. Šminkanje igralcev je strokovno opravil Marjan Čebulj z Jesenic, z Jesenic je bil tudi tov. Zvezdič, ki je s svojim pomočnikom izdelal sceno. Razen tega je prireditelj s strani slovenskih gledališč od Maribora do Jesenic dobil na razpolago ustrezne kostume in drugo tehnično opremo.

Nenazadnje je treba poudariti, da predstave Miklove Zale na zgodovinskih tleh v Svatnah ne bi bilo možno izvesti, če gospod Mikl pd. Kompajn v Svatnah ne bi bil dal na razpolago svojega zemljišča, razen tega je prireditelju pomagal tudi bližnji sosed Serajnik, ki je pri igri tudi sodeloval. Sicer pa so v Svatnah bili vsi prijazni in pomagali, kjer se je le dalo. Besedo priznanja je treba izreči tudi šentjakovski občini, posebno županu, ki je dal nalog, da predstava Miklovo Zalo na zgodovinskih tleh ne obdavičijo.

Za zaključek še zanimiv podatek: Minulo soboto je v Svatne prišlo nad 7000 ljudi ali 1500 zasebnih vozil in 24 avtobusov. Sestav občinstva pa je na osnovi štetja motornih vozil in pobiranja vstopnine bil sledeč: 25 odstotkov publike je prišlo iz Slovenije ostalih 75 pa iz predelov južne Koroške.

Miklova Zala na zgodovinskih tleh je bila za slehernega obiskovalca nepozabno doživetje. Ansambel je ob tem bil deležen številnih priznanj in pohval. V spominu bo vsakemu ostala zadnja slika, ki se je nadaljevala z veselico in plesom pod stoletno lipo in kjer je slovenska pesem iz grl zadovoljnih obrazov dolgo v noč odmevala po Svatnah.



Prizor Miklove Zale: Snubljenje pri Miklovih



Prizor na gradišču (posnetek z generalke)

Za staro pravdo

Predsednik Nadzornega odbora Slovenske prosvetne zveze dr. Franci Zwitter je potem, ko je v imenu prireditelja „Miklove Zale“ na zgodovinskih tleh v Svatnah pozdravil častne goste, dejal:

Po 18 letih smo se spet zbrali, da prisostvujemo „Miklovi Zali na zgodovinskih tleh“.

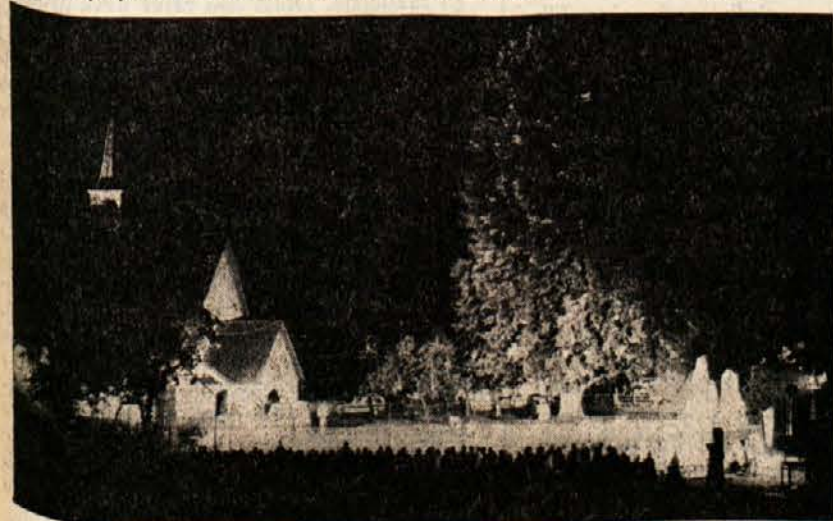
Tedaj smo praznovali spomin desetletnice vrnitve slovenskih izseljencev. Razumljivo, da je bil zato tedaj v ospredju za vsakega ožji dom — domači krov, kamor so se vrnili naši izseljenci, pa tudi partizanski borci in številni prisiljeni vojaki z zakletvijo, da mu hočejo kakor v tujini ostati zvesti, ga ljubiti in ohraniti svojim potomcem. V tem smislu je bila Miklova Zala neposredno po podpisu državne pogodbe predvsem prispodobna zvestobe in ljubezni in še posebej upravičenega upanja, da bo osvobodena in končno popolnoma svobodna domovina svojim zvestim vračala ljubezen in zvestobo. Tej zamisli je najbolj odgovarjala udomačena Spicarjeva Miklova Zala. Danes — v letu spomina na turške vpade in kmečke punte pred 500 in 400 leti in po 18 letih varanega upanja in upravičenega razočaranja nad nepriznanjem enakopravnosti na po-

dedovani domači zemlji ne more biti v ospredju toliko vrnitev Miklove Zale, marveč vse bolj borbenost, odločnost, odpornost in puntarska zavest našega ljudstva, ki je pred 400 leti in pozneje skozi vso zgodovino in še posebej v letih nacistične strahovlade pa vse do danes vsililo borbo za staro pravdo.

Zato je danes, po izzivalnih pogromih lanske jeseni na mestu drugačna „Miklova Zala“ — Zala kot prispodobna odločnosti, borbenosti, odpornosti in puntarske zavesti „Miklova Zala“, ki jo je avtor Fran Zižek, kakor sam pravi, napisal „leta 1946, ko je bilo reševanje koroškega vprašanja v ospredju zanimala vsega slovenskega naroda“.

Prav to pa je tudi danes, saj stara pravda še ni končana, saj še vedno teče borba za pravice, ki naj nam na poznanem ozemlju, to je na zgodovinskih tleh, zajamčijo življenjski obstoj in nadaljnji razvoj.

Zato še vedno in zlasti tudi danes velja klic nam vsem, klic in poziv, ki je prvič za časa Miklove Zale združil vse naše ljudi od Zilje preko Roža do Podjune in vseh ostalih slovenskih pokrajin v kmečkih puntih — klic: Za staro pravdo — Le vkup, le vkup, uboga gmajna!



Osvetljeno prizorišče Miklove Zale na zgodovinskih tleh v Svatnah

Odpirajo se vrata 22. Avstrijskega lesnega sejma

Jutri se bo v Celovcu pričel 22. Avstrijski lesni sejem. Na otvoritev sejma bodo prišli avstrijski in tuji politiki, med drugimi bodo navzoči zvezni kancler dr. Kreisky, vicekancler Häuser, minister za trgovino in obrt Staribacher, člani deželne vlade ter številni veleposlaniki in poslaniki tujih držav v Avstriji.

Že dolgo je od tega, kar se je Avstrijski lesni sejem — Celovski sejem uvrstil med najbolj znane prireditve te stroke v Evropi. V mnogih krajih tu- in inozemstva se trudijo, da bi konkurirali s sejmom, vendar to ni uspelo nobenemu mestu. Celovski lesni sejem je znan že dolga leta tako po kvaliteti kot po kvantiteti razstavljenega blaga.

Letos bo na lesnem sejmu v Celovcu zastopanih kar 1493 podjetij, od teh pa pride 46 % iz inozemstva. Najmočneje zastopana so seveda avstrijska podjetja, saj pride 802 razstavljalca iz Avstrije. Na drugo mesto se je uvrstila Zvezna republika Nemčija z 298 razstavljalci, medtem ko so Jugoslovani — po Italijanih — že na četrtem mestu s 47 razstavljalci. Močno zastopstvo Jugoslavije postane še vidnejše, če vemo, da premorejo države takozvane ostale Evrope, to so države, ki niso priključene ne k EGS ne k EFTA, torej Albanija, ČSSR, Poljska, Romunija, Španija, Sovjetska zveza ter Madžarska le 32 razstavljalcev. Kljub temu je prav avstrijski lesni sejem v Celovcu znan tudi po udeležbi socialističnih držav, saj ne bo prvič, da bo zapadna javnost prav v Celovcu seznanjena s tehničnimi novostmi vzhodnih držav na področju lesne industrije. Avstrijski lesni sejem v Celovcu je razdeljen zopet na tri dele: na splošni lesni sejem, na

posebne razstave ter na paralelne prireditve. Dve najvažnejši posebni razstavi, sejemski žaga in sejemsko mizarstvo, bosta pokazali moderna obrata te vrste pri polnem obratovanju in tako podali vpogled v tehnične novosti na tem področju. Sejemsko mizarstvo bo letos demonstriralo izdelovalne pohošiva in opreme.

Senzacija 22. Avstrijskega lesnega sejma v Celovcu bo nedvomno nov stroj za pogozdovanje, imenovan „quickwood“ — hiter gozd. Stroj „quickwood“, ki bo v Celovcu prvič predstavljen interesirani javnosti omogoča mehanizirano pogozdovanje. Če pomislimo, da je pravzaprav vsa predelava lesa že dolga leta bila mehanizirana, da pa se je moralo pogozdovanje doslej odvijati še vedno ročno, si moremo predstavljati velikansko zanimanje za to iznajdbo, saj na ugodnem terenu stroj posadi kar 600 do 1200 rastlin na uro.

Najvažnejša paralelna prireditev ob av-

strijskem lesnem sejmu bo tridnevni strokovni simpozij na temo „Hitreje, bolje in več pogozdovati“, ki bo trajal od 13. do 15. avgusta. Med drugimi predavatelji-znanstveniki, ki prihajajo iz številnih držav, bo na tem simpoziju referiral tudi profesor Mlinšek z univerze v Ljubljani. Zanimiva bo prav gotovo tudi informativna in reprezentančna razstava Zveznega ministrstva za prehrano, podeželje in gozd Zvezne republike Nemčije na temo „Koristna funkcija gozda — socialna funkcija gozda“. Jugoslavija, odnosno republiko Slovenija in Hrvaška, ki zastopata Jugoslavijo na lesnem sejmu v Celovcu, bosta prikazali obiskovalcem v posebni razstavi razne dele pohišva — n. pr. stole, nadalje tekstilije, živila, ter izdelke za izvajanje raznih športnih panog.

Seveda bo na avstrijskem lesnem sejmu poskrbljeno tudi za zabavo, saj že teden dni gradijo zabavišče.

Brez dvoma predstavlja 22. Avstrijski lesni sejem višek v celovškem in v koroškem gospodarstvu. Sejem bo privabil tisoče interesentov. Celovec se uvršča z vsakoletnim lesnim sejmom v vrsto internacionalnih trgovskih prireditev. Nenazadnje dokazuje to tudi veliki delež izvenevropskih razstavljalcev, ki jih bo nad 60.

Avstrijski lesni sejem je bistven faktor v avstrijskem in še posebej v koroškem gospodarskem življenju.

Gorenjski sejem - izložbeno okno slovenskega gospodarstva

23. Gorenjski sejem v Kranju, ki ga bo danes slovesno odprl predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbič, manifestira v še večjem in zlasti kvalitetnejšem obsegu kot doslej dosežke industrije, obrti in turizma gorenjskega gospodarskega prostora. Mimo tega še intenzivneje potrjuje funkcijo kot faktor povezovanja gospodarstva Gorenjske z gospodarstvom drugih območij znotraj in zunaj meja Slovenije in Jugoslavije. Kot izrazita komercialno-potrošniška sejemski prireditev Gorenjski sejem ob nenehnem soočenju gospodarstva s potrošniki deluje kot barometer za potrebe in želje potrošniškega področja in tako stimulira razvoj tehnoloških in proizvodnih procesov ter poslovne politike ožjega in širšega gospodarskega prostora.

Te svoje naloge izpolnjuje Gorenjski sejem že 3. leto na lastnem razstavnem prostoru v Savskem logu, na prostranem otoku sredi Save in tik novega obvoza gorenjske magistrale skozi Kranj. Nova lokacija v povezavi z geografskim položajem Gorenjske in njeno gospodarsko strukturo, odpira Gorenjskemu sejmu nove perspektive na poti k realizaciji gospodarskih in družbenih nalog Gorenjske.

Te perspektive se že zdaj odpirajo v obliki specializiranih sejemskih prireditev, ki jih terjajo specifične gospodarske prilike Gorenjske. Tako je uprava Gorenjskega sejma že letos spomladi priredila kmeljski sejem, na katerem je sodelovalo 200 razstavljalcev, od teh 79 iz inozemstva (26 iz Avstrije). Jeseni bo na razstavišču v Savskem logu obrtni sejem, ki prav tako stoji v ospredju zanimanja domačih in tujih razstavljalcev. Po napovedi direktorja Gorenjskega sejma Okorna na ljubeljski tiskovni konferenci za novinarje koroških listov, bo program sejemskih prireditev v Kranju že prihodnje leto obogaten s sejmom za zaščitno opremo in naprave.

Letošnja osrednja sejemski prireditev v Kranju — 23. Gorenjski sejem ima močan poudarek na razstavi pohišva in gradbenega materiala ter mehanizacije. Dosedanje prireditve bo presegel tako po številu razstavljalcev, kakor tudi po površini izložbenega prostora. Ta pozitivni premik pomeni ob upoštevanju še dveh specializiranih sejmov (spomladanski kmeljski in jesenski obrtni sejem), brez dvoma velik uspeh Gorenjskega sejma.

Skupno število razstavljalcev se je letos povzpelo na 287. Od 73 inozemskih razstavljalcev je najmočneje zastopana Italija (29), sledi Avstrija (29) in njej druge evropske države. Preko zastopstev so na letošnjem Gorenjskem sejmu pristojne tudi nekatere prekooceanske dežele (Japonska, Indija in Združene države Amerike). Po informaciji

direktorja Okorna uprava Gorenjskega sejma kljub povečanju izložbene površine ni bila v stanju, da bi zadostila zahtevam razstavljalcev po dodelitvi dodatnih razstavnih površin, odnosno, da bi sprejela vse prijavljene firme.

Glede prisotnosti avstrijskih firm na Gorenjskem sejmu je zanimiv podatek, da so mnogo številčneje zastopane firme s Sta-

Dober razvoj tujskega prometa

Iz informacij slovenske republiške statistične službe o turističnem prometu v 45 slovenskih krajih je razvidno, da je število nočitev v slovenskih letoviščih ob morju, v gorskih predelih ter v toplicah močno naraslo. Zabeleženih je bilo samo v juniju 588.592 nočitev vseh gostov. V prvih šestih mesecih leta je število nočitev za 15 % više od lanskega. Porast gre na račun močnega povečanja števila prenočitev tujih gostov. Slovenski obmojski kraji so imeli že v prvem polletju več gostov kot lani, saj so na primer v Ankaranu zabeležili za 47 % več prenočitev, v Piranu celo za 84 %, v Portorožu za 38 %. Bled je zabeležil za 23 % več nočitev, Bovško za 31 %, Kranjska gora pa za 20 % več nočitev v primerjavi z lanskim letom.

jerske nego s Koroške (3). Spričo neposredne sosesčine Koroške z Gorenjsko bi bilo naravno pričakovati večji interes koroških firm za sejemski prireditev v Kranju. Slabo zastopanost koroških firm do neke mere popravlja kolektivna razstava Koroške zborni-

ce obrnega gospodarstva, ki v taki obliki prvič nastopa na Gorenjskem sejmu.

Letošnji Gorenjski sejem se odlikuje po razstavi vrste tehničnih predmetov domače in tuje provenience, kot so: radijski sprejemniki, televizorji, pralni stroji, hladilniki, štedilniki, orodje, tehnični pripomočki za industrijo in obrt, pohišstvo, tekstilije, čevlji in drugi usnjeni izdelki, konfekcija i. dr. Na nepokritem razstavnem prostoru vabijo obiskovalce gradbeni stroji, traktorji, kmeljski stroji in naprave, motorne žage, kolesa, mopedi, avtomobili i. dr.

Specifičnost poletne sejemski prireditve v Kranju je njen potrošniško-komercialni značaj. To pomeni, da obiskovalci sejma lahko kupijo vse razstavljene eksponate, tako domačih kakor tudi tujih razstavljalcev. Za obiskovalce s Koroške je zanimiva informacija, da velja za časa sejma poseben popust in da jugoslovanske firme dajo na nakup s tujo valuto dodatno še 5 % popusta.

Komercialno-potrošniški značaj Gorenjskega sejma ima svoj odraz v zanimanju domačih in tujih razstavljalcev, v številu obiskovalcev in v blagovnem prometu. Lani je Gorenjski sejem obiskalo 160.000 ljudi. Letos pričakujejo, da se bo število obiskovalcev dvignilo na 200.000. Četrtnina do tretjina obiskovalcev je inozemcev, ki bodisi izkoristijo priložnost za ogled sejma, ko potujejo kot turisti skozi Kranj ali pa jih pritegne nalašč sejem. Slednji so obiskovalci s Koroške, ki jih mimo razstavnega dela sejma privablja predvsem zabavni in gostinski del.

Navzlic dodatnih specializiranih sejemskih prireditev v Kranju komercialni uspeh Gorenjskega sejma nenehno raste. Lani je dosegel višino 53 milijonov Ndin. Od tega je odpadlo na devizni promet 2 milijona Ndin. Za letošnjo centralno prireditev pričakujejo porast skupnega prometa na 60 milijonov Ndin, od tega deviznega prometa na 2,5 milijona Ndin.

23. Gorenjski sejem bo odprt do vključno 20. avgusta. V večernih urah bosta zabavni in gostinski prostor skrbel za razvedrilo in udobno počutje obiskovalcev. Izmed zabavnih ansamblov bodo k plesu vabili tudi na Koroškem znani in priznani „Planšarji“. Gostinska podjetja pa bodo nudila vse za telesno dobrobit, od znanih specialitet na žaru pa do žlahtne vinske kapljice.

POŠIROKEM SVETU

NEW DELHI. — Priprave za konferenco neuvršenih držav so v polnem razmahu. Alžirski predsednik Huarij Bumediun preko posebnega odposlanca vabi državnike na zasedanje v Alžir. Posebni odposlanec Omar Budjelab je že obiskal jugoslovanskega predsednika maršala Tita ter mu izročil osebno poslanico alžirskega predsednika. Osebno poslanico je izročil tudi predsednici indijske vlade Indiri Gandhi, ki namerava voditi delegacijo svoje države na konferenci neuvršenih držav v Alžiru.

ATENE. — 5. avgusta sta terorista, ki pripadata verjetno palestinskemu gibanju, napadla z ročnimi granatami potniško letališče. V avli za mednarodni promet je bilo v času napada več sto ljudi, ki so se po eksplozijah in zmešnjavi, ki je le-tem sledila, razbežali po vsem letališkem posloplju. Napadalcii so zajeli okoli 20 talcev in se začeli pogajati s policijo za vstop v neko letalo, ki je bilo namenjeno na Bližnji vzhod. Pred nedavnim je prišlo v Atenah do podobnega napada. Neki oboroženi Palestinec je skušal vdreti v prostore izraelske letalske družbe El-Al, nakar je v hotelu sredi mesta držal kot talce 17 ljudi. Pri zadnjem napadu na atensko mednarodno letališče je zgubil življenje avstrijski državljani 41 letni dunajski odvetnik dr. Wolfgang Ullhofen. Ullhofen se je vračal s svojo ženo in devetletnim otrokom z dopusta z otoka Korfu. Tudi med ranjenci je več Avstrijcev. So avstrijski vojaki, ki pripadajo avstrijskemu sanitetnemu oddelku na otoku Cipru. Do terorističnega dejanja je prišlo, ko so uslužbenci letališča kontrolirali protijago potnikov. Pri tem so pri dveh potnikih odkrili orožje in ročne granate. Zarejeni talci so bili nekaj ur v rokah napadalcev. Terorista, ki so ju prijela grške oblasti, sta povedala, da pripadata gibanju „Crni september“, kar so palestinske osvobodilne organizacije zanikale. Sirski časopis „Al-Baath“ je označil dejanje na atenskem letališču kot akcijo izraelske tajne službe in pripomnil, da so Izraelci s tem dejanjem hoteli prekriti škandalni uboj nekega Marokanca na Norveškem. Norveške oblasti so v zvezi s tem ubojem pred kratkim imenovale nekega izraelskega atašeja za „nezajeljeno osebo“ nakar je moral zapustiti državo.

NEW YORK. — Generalni sekretar OZN je pozval v nedeljo vse atomske države na svetu, naj pokažejo potrebno „politično treznost“, da bi prepovedali vse poskuse z atomskim orožjem v vseh delih sveta. V izjavi ob 10-letnici sklenitve sporazuma o delni prepovedi jedrskih poskusov je Waldheim opozoril na resolucijo generalne skupščine iz leta 1971, ki postavlja 10-letnico omenjenega sporazuma kot skrajni rok za splošno prepoved poskusov. Waldheimov poziv svetovnim atomskim silam je zelo aktualen. Francija je v preteklih tednih preizkusila nad Pacifikom dve jedrski bombi. Kljub ogorčenim protestom po vsem svetu misli Francija s poskusi še nadaljevati. V Franciji sami večina prebivalcev zavrača poskuse. Prizadete države, kot so Avstralija, Nova Zelandija ter Japonska so povzele tudi diplomatske korake pri francoski vladi. Nekatero državo so se obrnile ponovno na mednarodno sodišče v Den Haag, ki je že enkrat prepovedalo Franciji izvajanje poskusov. Kot je znano, se francoske oblasti te razsodbe mednarodnega sodišča niso držale.

TOKIO. — V ponedeljek je minulo 28 let odkar je ameriški bombnik odvrigel na Hirošimo prvo atomsko bombo v zgodovini človeštva. Ob tej obletnici je v Hirošimi demonstriralo na tisoče ljudi za popolno ukinitve jedrskih poskusov in za solidarnost ter za sodelovanje med narodi sveta. Komemoracije za žrtve prve atomske bombe so se udeležili prvič tudi zastopniki Nagasaki, mesta, nad katerim je eksplodirala druga ameriška atomska bomba in ga razdejala. Dolgi listi žrtve prve atomske bombe so dodali v ponedeljek 2650 novih imen. Število žrtve je naraslo tako na 82 tisoč 843. Kot je sporočilo japonsko socialno ministrstvo trpi še danes 340.000 oseb nad posledicami radioaktivnega žarenja v mestu Hirošimi.

BUENOS AIRES. — Nekdanji argentinski diktator Juan Peron, ki se je po dolgih letih eksila v Španiji vrnil v Argentino, bo po vsej verjetnosti sprejel kandidaturu za predsednika Argentine. Na to mesto ga je imenovalo justicialistično gibanje (peronisti). Podpredsedniški kandidat je njegova žena Izabela. Na nacionalnem kongresu stranke so napovedali tudi ogorčen boj argentinskim gverilcem.

KAIRO. — V kratkem se bodo pričeli ponovno pogovori med Egiptom in Libijo o predvidevani združitvi obeh držav.

JANKO MESSNER:

Marginalije ob Miklovi Zali 1973

Za slovenski rod na Koroškem, se pravi za ogroženo narodno skupnost, je naslanjanje na tradicijo zelo pomembna metoda, se pravi navezovanje na f. l. zgodovinske 'dognanosti' in preizkušeno rodovno mentaliteto. Pa ne samo za ogroženo narodno skupnost. Razumni sodobniki v širšem svetu dandanes dobro vedo, da kultura ni kakor strojca: staro, iz domače raševine narejeno, zavržeš in oblečeš novo, najlonsko. In vendar je še ta primera nalomljena, saj govorimo tudi o materialni kulturi kakega naroda, seveda samo v dobi umetniško ustvarjalne domače obrti, nikakor pa ne več dandanes, v dobi industrijskih sintetičnih vlaken.

In pravim, da razumni sodobniki po vsem svetu to vedo, tudi turisti, saj plačujejo lepe denarce za izvirna oblačila in orodje, za starijske okrasne predmete ipd., skratka za originalnost.

Koroški Slovenci imamo tako starino že blizu pet sto let: pripovedko o našem dekletu, o Miklovi Zali, ki je morala v turško suženjstvo in je iz tega bila rešena, potem pa blizu devetdeset let staro večerniško povest Miklova Zala, ki jo je napisal profesor Jakob Sket na temelju in v duhu te ljudske pripovedke z zelo srečno roko. Od vseh njegovih literarnih del je ostala živna samo Miklova Zala, saj je v njej prikazal zvestobo kmečke žene tako pristržno in naravno, da so jo naši predniki takoj 'za svojo priznali', se pravi da je ponarodila. In sicer v dveh literarnih oblačilih: kot ljudska povest (1884) in dramatisirana izpod peresa našega rojaka J. Špicarja (1907), ki je z njo ustvaril biser našega čustvovanja in hotenja... (dr. R. Vospersnik, Letno poročilo XIII).

Naša Mohorjeva družba je to poljudno povest v Slovenskih ve-

černicah ponovno izdala, saj 'je bila cela desetletja najbolj priljubljena berilo za kmečke bralce, v poznejši dramatisirani obliki pa največkrat igrana resna ljudska igra po koroškem in celotnem slovenskem ozemlju.' (dr. A. Slodnjak, Slov. slovnstvo).

Tudi dramska priredba Frana Žižka po drugi svetovni vojski je organsko naslonjena na razširjeno zgodovinsko panoramo, saj vključuje slovenski kmečki punt, ki je dejansko vzročno in posledično povezan s turškimi pogromi na slovenski zemlji.

Zato — in ker je odrsko učinkovita — se je tudi ta priredba našega občinstva takoj 'prišla', ne bo se pa druga verzija njegove priredbe, po kateri dobi Zalo za ženo hlapec Davorin, saj služi tak razplet preočito nekim ideološko-političnim težnjam, ki so starodavni 'resnici' samo prilepljene. S to

našo starino je treba previdno ravnati: nič dodajati, nič jemati, kvečjemu z nje prah pobrisati.

Gledal sem prvo Žižkovo priredbo v peldesetih letih na Ravnah: v soteski med Čečovjem in Thurnovim parkom. Zalo je igrala maturantka Osojnikova Marija, danes žena pisatelja Leopolda Suhodolčana, režijo pa je imela na skrbi učiteljica Ferkova. Z rizikom, da bo kak Dimitrij bolj pa Inkret s prstom name pokazal, češ zdaj pa vidite panegirika, ki se cedi od samega narodnega ganotja, s tem rizikom moram reči, da tedaj ni bilo očesa, ki se ne bi bilo orosilo: koroška bol pač, pa čisto brez podsmeha in posmeha, prosim, vsa v romantično Svalten zavita, čeprav v Mežiški dolini; s skrivnostnim duševnim prostorom, v katerem je ta naša večna narodna bol lahko odmevala. Praznik zgubljenih zgodovinskih iluzij in rožansko skladnega mehkega happy end-a, večer narodno-bivanjskega očiščenja in pomlajenja, predvsem pa ura koroške intimne poezije, neuteljšivega koroškega hrepenenja, večer našega zalega dekliča, koroške lepe Vide in njene zvestobe, skratka praznik koroške narodnokulturne tradicije.

Tega pa, namreč duševnega prostora, v katerem bi se mogla naseliti gledalčeva ustvarjalna fantazija, letošnja uprizoritev v Svatnah ni odprla. Vse drugo je režija posredovala: veličastno revijo ljudskih noš, prepričljiv ambient ljubljanske kmečke ohceti, impozanten prikaz žiljskih ježnih pincgavcev z lepimi turškimi plejboji v sedlih, perfektno štehanje, resnično kulturno čisti rej pod lipo in ne zadnje fantastično gledališko prizorišče z ožarjeno lipo-velikanko in zavežno cervkijo v sredini, v ozadju pa črna steno Karavank, skratka oder, ki ga je narava naredila (s črnimi oblaki vred, ki so tudi grozili...) in ki bi nam ga prenekateri scenograf Shakespearovih dram iz srca zavidal, če bi zanj vedel.

Toda — kaj ko se ti pa userje kobilava ravno fisti trenutek, ko se najbolj vmišljaš v turški pokol in zadrego slovenskih kmetov na gradišču, pa gledaš njo, kobilavo, name-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Osemdesetletnica rojstva Prežihovega Voranca

Na današnji dan pred 80 leti — 10. avgusta 1893 — se je rodil koroški slovenski pisatelj Lovro Kuhar — Prežihov Voranc.

Ob obletnici objavljamo „Besedo o Prežihu“, ki jo je ob nedavnem gostovanju igralske skupine iz Črne s Prežihovimi „Samorastniki“ v Železni Kapli po raznih virih sestavil naš domači pesnik Valentin Polanšek.



„...Otroci, prišli smo...“ je rekla mati zmagoslavno, njen glas pa je bil bolj podoben dibu kakor vzkliku. S poslednjimi močmi so omahovali dalje. Kmalu so se prikazale prve občestne hiše. In preden so se dobro zavedali, so popotniki dospeli v Železno Kaplo...“

Tako piše Prežihov Voranc v svojem potopisu „Gospodstvo polje“, ko ga pride žena z obema hčerškama obiskat v Celovec in so na tej poti prišle na božični večer leta 1932 po štirinajstih urah pešhoda v našo Kaplo.

Prežihov Voranc — ali s pravim imenom Lovro Kuhar — se je rodil 10. avgusta 1893 blizu Kotelj pod Uršljo goro v Mežiški dolini. Rod Kuharjev prihaja po izročilu matične knjige iz leta 1783 iz Podjune „ex parochia Klobasnizensi“.

„...Kdo je tako mehak kakor mati, ki reže sosedovim sirotijem pogačo? ... Ki ima nežno ljubezen do svojcev, veliko, veliko ljubezen do domače hiše, do zemlje in kar raste na njej... Ki je v njem silen glad, burna hlastežnost po lepoti sveta! ... Ali je mogoče lepše prikazati mater, njeno ljubezen do otroka in otroško ljubezen do nje? Pri nas je znal to samo še Cankar... Glej žensko pred hišo v prvi jutranji svetlobi! To je prizor iz same luči, ali ni to Bogomila, ki jo oblije mavrica? Tako lepoto je zmogel pri nas edini Prešeren...“

Tako je zapisal Oton Župančič v Uvodu k zadnji Prežihovi knjigi „Solzice“.

In tisti, kateremu so bile te besede namenjene, je odvrnil skromno: „Boren paver sem, boren paver, ali ne vidiš?“

Ze leta 1912 je zapisala slovenska pesnica Zofka Kveder: „...in mlad konjski hlapec s Koroške je skoraj majhen Gorki, čeprav ni nikoli nič drugega bral kakor Mohorjeve knjige.“

Prežihovo pisateljsko delovanje sega od leta 1909 (ko je v koroškem listu „Mir“ objavil svojo črtico pod naslovom „V tujino“; 16 let mu je bilo tedaj) do leta 1949. Veliki prozni teksti izidejo po letu 1930. Tako: 1939 „Požganica“, roman iz prevratnih dni; 1940 „Doberdoh“, vojni roman slovenskega naroda; 1940 „Samorastniki“, koroške povesti; 1945, nato, ko se je vrnil iz nacističnega kacetu „Jamnica“, roman iz soseske, ki je bil napisan že leta 1941; v istem letu „Od Kotelj do Belih vod“; 1946, Borba na tujih tleh“, evropski potopisi; prav tako v istem letu „Naši mejniki“, kratke storije iz minulih dni, in v letu njegove smrti 1949 „Solzice“.

V noveli „Samorastniki“ — ki je dala tudi skupni naslov zbirko koroških povesti — je pisatelj Prežihov Voranc zbral vse, kar je v njegovem delu tako jasno začrtano: tukaj plameni geslo ljubezni do zemlje in so nakazani smotri za svetlo bodočnost prekletega samorastniškega rodu. Hudabivška Meta je luč in simbol vsega, kar se imenuje pravica in kar se bori za pravico. Za pravico ljubezni, za pravico do življenja, za pravico do sreče mladega človeka, tistega nemaniča, ki ni gruntarski ali celo gosposki, ki prihaja iz pankrtkega, iz bajtarskega, iz podložniškega, iz blapčevskega stanu.

Prežihov Voranc je dober poznavalec koroške slovenske duše, goreč borec za narodove pravice, plemenit prijatelj vseh zatiranih sveta.

Lovro Kuhar — Prežihov Voranc je naš rojak, je sotrpin našega naroda ob Dravi, ki je bil po severnem sosedu skozi stoletja zapostavljen.

Prežih nam govori iz srca! Prežih nam budi vesel!

Naj nam podžge zavest, da bomo vedeli: Kdo o smol! Nam tukaj, ki smo nekaki nasledniki vseh samorastnikov Hudabivške Mete po belanskih globačah in po deželi, koder se vidi proti Obrju, kjer so propadle preklete, ošabne Karnice; naj nam vselej zvenijo v ušesih uporne besede gajzlane matere:

„Kako bi zatajila to, za kar sem že kri prelivala...“

Znameniti in zaslužni Gradiščanski Hrvati

Gradiščanski Hrvati so pred nedavnim dobili zanimivo knjigo „Znameniti in zaslužni Gradiščanski Hrvati“, ki jo je spisal Martin Meršič, kanonik stolnega kapitla v Železnem.

Knjiga ima dva dela. V prvem delu govori avtor o početkih literarnega ustvarjanja gradiščanskih Hrvatov od 16. stoletja naprej, ko so se naselili v predelih Gradiščanske, Spodnje Avstrije, Štajerske, v zapadnih predelih Madžarske ter na Moravskem in Slovaškem. Kot pri Slovencih so prvi literarni teksti gradiščanskih Hrvatov verskega značaja.

Tudi protestantski reformatorji so se posluževali hrvaškega jezika. Glavni avtorji so bili seveda duhovniki. Slovanski tiskar Mandelc je potem, ko se je moral zaradi protireformacije umakniti s Slovenskega, postal potujoči tiskar na Madžarskem in Hrvaškem. Pri tem potujočem tiskarju je pustil natisniti svoje pesmi Mekinić in sicer v svoji fari v Keresturu.

V uvodu poudarja Martin Meršič veliki pomen kulturne povezave gradiščanskih Hrvatov z brati na Hrvaškem in pove, da so te kulturne vezi mnogo doprinesle k razvoju kulturne dejavnosti gradiščanskih Hrvatov.

Glavni del knjige zavzemajo kratke biografije zaslužnih gradiščanskih Hrvatov. Knjiga je gotovo koristen pripomoček pri spoznavanju zgodovine in kulture gradiščanskih Hrvatov.

TONE SVETINA

189

UKANA

TRETJA KNJIGA

Valjhuna je bil poklical tudi šef politične policije Hacin. Z njim sta bila prijatelja še iz časov Erlichovih stražarjev in delovanja Katoliške akcije. Valjhun je visoko cenil jezuitski žar tega moža, ki je sovražil vse, kar je dišalo po komunizmu, ter bil nepopustljiv in neprekosljiv v uničevanju. Ta mož je bil hrbtnica čistosti domobranskega gibanja in obenem tudi udarna pest.

Lovro Hacin mu je naložil zelo neprijetno nalogo. Ponovno so bili izvedeli, da stari župnik Oblak, ki da mu gre že na otročje, celo v cerkvi govori čudne reči o bogu in politiki in se spotika ob ravnanje domobranske vojske. S tem duhovnikom se je bil Valjhun spoprijateljil takrat, ko je vzpostavljaval obveščevalno mrežo po obrobju dolomitskega ozemlja; zato je Hacin Valjhunu zabičal, naj moža pregovori in prestraši, ker ga bodo sicer potipali drugače.

Prejšnji večer, kmalu potem, ko je prišel v postojanko, ga je stari župnik sprejel v svoji skromni sobici, kjer je živel na tesnem med vojaki. Utrdili so se bili v župnišču in cerkev spremenili v trdnjavo. Župnik se ga je razveselil kot odrešenika, ki mu je prišel na pomoč v hudi uri. Valjhun sam ni vedel, kako bi začel.

Sivolasi duhovnik, ki mu je iz vlažnih in čistih starih oči vela dobrota, je odložil brevir in mu toplo segel v roko. Vesel ga je bil, da je prišel na pomeneč, saj se nista videla že od pomladi.

Oblak se je spet pritožil čez domobrince, ki so Kristusov hram spremenili v kasarno in onečastili njegovo okoličje s smradom pivskih beznic, gréhom in prelivanjem krvi.

„Dragi poročnik, če bi imel moč, bi jih izgnal iz župnišča in cerkve, ko je Kristus pregnal sejmarje in pismouke z bičem iz templja.“

Valjhun je poslušal tarnanje o krivicah, ki so jih domobranci napravili staremu župniku, in samo čakal, da je možu lahko segel v besedo.

„S tem, kar je, se boste morali sprijazniti, prečastiti. Vojna je, ni prav, kar govoriti s prižnice čez vojake. Pri- tožujejo se proti vam, in če ne bi bilo mene, bi imeli že hude sitnosti.“

Župnik ga je začudeno pogledal, kajti iz njegovih ust ni pričakoval tako grenkih očitkov.

„Ne, dragi sin! Nikoli se ne bom sprijaznil s tem. Nikoli! Dovolj sem že star, da lahko govorim resnico. Božji namestnik sem in ne smem mirno gledati grobstvi, ki jih nekateri vaši počenjajo nad našimi verniki in nad svojimi ljudmi. Celu pri opravljanju verskih dolžnosti me ovirajo. In posiljujejo me z rečmi, ki jih vera prepoveduje: spovedoval naj bi ujetnike-partizane in potem povedal, kaj sem zvedel. Vem, da to počno nekateri naši duhovniki, toda zame je spovedna molčečnost sveta. Za nobeno ceno ne bi zlorabil človeškega zaupanja v smrtni stiski. Pred nekaj dnevi so pripeljali tri: dva še skoraj otroka in starejšega moža. Ker nisem privolil, da bi iz njih izvil kake podatke za poveljstvo, mi niso dovolili spovedati jih. Potem sem jih le preprosil. Pravite, da se komunisti borijo proti veri — toda od le-teh ni nobeden odklonil božje popotnice. Bili so ljudje čistega srca, pošteni in vneti za dom. Naročili so mi zadnje pozdrave za svoje in me prosili, da jih obvestim o njihovi smrti. Ustrelili so jih za cerkvenim zidom, le nekaj minut zatem, ko sem jih obhajal. Poročnik, recite mi, ali ni

to grdobja? Telo in kri božjo so prestrelili v njih. Ali ni to svetoskrunstvo!?”

„Oče Oblak! Svetujem vam, da se ne vmešavate v vojaške zadeve, ker jih ne razumete. Ne bom vam mogel več pomagati.“

„To so božje zadeve, sin,“ ga je prekinil župnik.

Valjhun je nestrpnost nadaljeval:

„Skušajte nas razumeti, da nas napadajo. Ne moremo prepustiti dežele brezbožnemu komunizmu.“ Valjhun se je potrudil, da bi možu prikazal grozo v plamenih zgorelih in pobitih mož črnovrške posadke. „Prečastiti, odpustite našim vojakom, če grešijo! To so neuki ljudje, toda vedite, da prelivajo kri za boga, za vero, za cerkev in tudi za vas. Ne moremo drugače. Saj celo sveto pismo pravi: Kri za kri, zob za zob, glavo za glavo.“

Župnik ga je pomilovalno pogledal in na licu mu je sijalo sočutje, kakršnega je zmožen izkušeni človek.

„Sin moj, mnogo sva že govorila o svetih rečeh, pa se še ne razumeva. To govori pismo stare zaveze. Zakaj pa ne poveste, kaj je Jezus učil o ljubezni? Pravite, da se borite za boga. Tudi tu mi vsak dan ponavljajo to veliko laž. Kako neuki ste in kako v zmotil! Čudim se vam, da obremenjujete svojo vest s tako ogabno lažjo. Vprašam vas, kaj veste vi o bogu, ki se borite zanj? Kdo je bog? In kje je bog?“

Skoraj strah je bilo Valjhuna, ko so staremu možu začezale oči v magičnem ognju.

„Bog je večni, vsemogočen, neskončno dobrotljiv in moder. Človek pa je senca, utrinek minljivosti. Samo bog je neskončnost v vseh smereh. Ali vam še ni prišlo na misel, da je vaš boj za boga v resnici greh? To je plašč, s katerim prikriivate svojo nemoč in druge cilje.“ Mož je privzdignil glas. „Bog ne potrebuje ne vaših pušk in bajonetov ne verig in ne prelite krvi. Pekel, ki ste ga pripravili na

V Benečiji so se srečali narodi treh dežel

Velika gorska planota Kamenica ob razgledni cesti med Staro goro in Dolenjim Tribiljem pri Čedadu je bila v nedeljo, dne 29. julija 1973 pozorišče kulturne in narodno-politične manifestacije beneških Slovencev. To srečanje je postalo že tradicionalno. Prvo te vrste je bilo na Matajurju, a se je izkazalo, da tam ni pripravnega prostora za tako množico udeležencev.

Pred prireditvijo je bila na prostem maša v štirih jezikih. Nato pa je sledil obširen in pester kulturni program. Nastopali so pevski zbor

„Rečan“ iz Ljes, pevski zbor iz Sv. Lenarta, Briški oktet, pevski zbor „F. B. Sedej“ iz Gorice, pevski zbor iz Tolmina, Furlanski pevski zbor iz Chiopril Viscone, pevski zbor „Tabor“ iz Opčin pri Trstu ter ansambel „Briški slavček“ iz Števerjana. Posebno pa je navdušila občinstvo folklorna skupina „F. Maroll“ iz Ljubljane.

Koroško in Avstrijo je na tem srečanju zastopal mešani zbor SPD „Radiše“. S svojo pesmijo Radišani niso le ponesli rojakom na Beneškem pozdrave koroških Slovencev,

temveč so prispevali k temu, da je bilo to dejansko srečanje treh narodov, treh dežel in treh držav. Bilo je res prijateljsko srečanje, kajti domačnost in prisrčnost med udeleženci je bila vsepovsod navzoča. Za to so v obilni meri poskrbeli prireditelji, ki so poskrbeli tudi za telesno dobrobit in za plesno zabavo. Kaj potem čuda, da je imel pevododja Šimen Wrulich dosti opravka s svojimi pevci, ko je napočil čas za povratek. Pevcem namreč nikakor ni bilo do tega in bi najraje kar ostali na Kamenici.

Bila je to prireditev, ki daje prirediteljem vso čast. Pri tem moramo upoštevati dejstvo, da so beneški Slovenci ne samo šibki po številu, temveč tudi to, da jih oblasti sploh nočejo priznati in jih prezirajo. To dejstvo se je jasno odražalo v tem, da se teh mednarodnih srečanj doslej kljub vabilom, še ni udeležil kak politični predstavnik večinskega naroda.

Tehnih besed želja in zahtev, ki sta jih iznesla Izidor Predan, predsednik Slovenskega kulturnega društva „Ivan Trinko“ iz Čedadu in Emil Cenčič, predsednik duhovniškega društva „Dom“, pristojni zopet niso slišali. Zvedeli bodo zanje šele posredno preko policije in raznih listov.

To srečanje je lep dokaz, da v Benečiji slovenska beseda še živi in da je krepko prebujala narodna zavest. Hkrati so bili gostje iz sedanjih dežel seznanjeni s težavami in problemi beneških Slovencev, o katerih se sicer le malo ve in izve.

Škocijan

V nedeljo zvečer je Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v farni dvorani v Škocijanu priredilo pevski koncert, na katerem je poleg domačega pevskega zbora in instrumentalnega tria Korotan nastopil tudi moški pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva „Trta“ iz Žitare vasi.

Predsednik SPD „Danica“ Stanko Wakounig je v polni dvorani pozdravil številne domačine in tuje goste, ki so na letovanju ob Klopinskem jezeru v Podjuni. Prav posebej pa je pozdravil zakonski par Wittek iz Nürnberga, ki je lansko le-

to omogočil pevski nastop naših pevcev v Zvezni republiki Nemčiji. Letos so obisk vrtili z gostovanjem njihovega pevskega zbora v Podjuni. Med obema pevskega zboroma so se razvili tesni prijateljski stiki.

Zopet smo bili priče visoke kakovosti obeh pevskih zborov, ki sta s slovensko pesmijo navdušila navzoče, zlasti tuje, ki so zbora nagradili z burnim aplavzom. Nedeljsko prireditev je popestril še domači trio Korotan, ki je žel mnogo priznanja.

V glavnem je bil namen koncerta, seznaniti tudi nemško govoreče goste, ki so v naši deželi na dopustu, s kulturnimi dobrinami slovenskega ljudstva na Koroškem. Kulturno prosvetno delovanje SPD „Danica“ v tej smeri je obče znano. Največ za slug ima seveda pevski zbor pod vodstvom Hanzija Kežarja. Nič kolikokrat je že dokazal svojo sposobnost kot pevododja in zvedevnost za to vrsto kulturne dejavnosti, ki služi boljšemu medsebojnemu razumevanju med narodi.

Cirkus Krone gostuje na Koroškem

Po štirih letih je znani nemški cirkus Krone zopet prišel na Koroško s popolnoma novim programom. Obiskal bo tri koroška mesta; v Beljaku gostuje sedaj, od 14. do 16. avgusta bo nastopil v Spittalau, od 18. do 23. avgusta pa ga bomo videli v Celovcu. Dnevno bosta dve predstavi in sicer ob 15.30 uri in ob 20. uri. Od 9. ure naprej bo odprta

razstava živali, ki jih ima cirkus nad štiristo.

Lastnica cirkusa Krone, Frieda Sembach Krone, je socialnim uredom v Beljaku, Spittalau in Celovcu podarila 1200 vstopnic. Tako je socialni referat v Beljaku prejel 500, v Spittalau 200 in v Celovcu 500 vstopnic, katere bodo razdelili revnemu prebivalstvu, zlasti pa otrokom-sirotam.



Pozdrav slovenskih otrok s Podjuno z letovanja na Jadranu

Marginalije ob Miklovi Zali 1973

(Nadaljevanje s 3. strani)

sto da bi gledal z duhovnim očesom v stoletja nazaj. In ti pride stante pede Cankarjeva Krpanova kobila na misel. In v resnici ti turški lepote niso imeli na konjih kaj početi, saj bi nastala velikanska zmeda in morda še nesreča, kakor hitro bi se dejansko, kavalerijsko, spoprijeli s „kriščanskimi psi“. In še to: če jih vidiš sedeti na konjih za odrom, na odru pa jih istočasno „mahajo“ kristjani s sabljami v zraku kakor znameniti Don Kihot, je vmišljanja še manj. Takšne igre na prostem so pač tvegane v trenutku, ko niso — kakor npr. v Friesachu — odrsko-kulisno v sebi sklenjene. Šele takšna odrska zaokroženost, ki dopušča nevidna akustična izrazna sredstva (Geräuschkulisse), more neposredno, zbrano učinkovati na občinstvo.

Igralci in statisti so se vsi zelo potrudili, Mirko je pač premalo odpiral usta, preveč žužnjal sebi pod nos in kazal mnogokrat mikrofonu hrbeč. Drugače pa je treba reči, da ima posrečen temperament in talent za oder. Ženske so govorile bolj razločno, tudi Tresoglav. Zala je bila v haremju najljubša in je iz srca zapela svoje hrepenenje nmav čez jezero.

V splošnem pa je igralcem manjkala odrska prožnost, dinamičnost, ubrana igra z vpadanjem v besedo, se pravi režija poklicnega odrskega ustvarjalca. Spričo tolikšnih stroškov in za tolikšno občinstvo

kar neodpušljiva neodgovornost pristojne Prosvetne zveze. Zakaj ne bi pomaknili celotne uprizoritve še za umetniško stopnjo više — talentov nam ne manjka, to je prireditelj pokazala! Sentjakobsko gledališče v Ljubljani tudi nima poklicnih igralcev! In na Koroškem imamo tudi v takšni polpoklicni umetniški storilnosti že tradicijo, vsaj odkar nam je umrla mladi akademski igralec Tone Slodnjak uprizoril (z osmošolci slovenske gimnazije) Weiglovega Namišljenega zdravnika. Je to res tako težko spregledati?

In kar zadeva narodno-politično aktualnost Miklove Zale v našem času in prostoru, je treba prireditelju v hvalo šteti, da jo je po tako dolgem premoru spet odrsko demonstriral. Za naprej pa bi uprizoritev te naše ljudske igre vsaj vsaka tri leta (morda zdaj tu zdaj tam po Koroškem) odgovarjala njeni nesporno trajni aktualnosti.

ROMANJE V SVETO DEŽELO

Slovenski verniki iz Koroške romajo v sveto deželo od 6. do 14. novembra 1973.

Cena: 3il. 7490.— za potovanje, vso oskrbo in za srečanje v Tinjah.

Prijave sprejema dušnopastirski urad do 4. sept. 1973.

Slovensko prosvetno društvo „Trta“ v Žitari vasi vabi na

VEČER SLOVENSKE PESMI IN PLESA

v nedeljo 12. avgusta 1973 ob 20.30 uri pri Rutarju v Žitari vasi.

Sodelujejo: moški pevski zbor SPD „Trta“, mešani pevski zbor SPD „Danica“, folklorna skupina SPD „Zarja“ in instrumentalni ansambel „Trio Korotan“ s pevci.

Ljubitelji lepe narodne pesmi, plesa ter veselih poskočnih viž prisrčno vabljeni!

Odbor

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

zemlji, je delo satana. Ali se ne bojite božje sodbe, roke Gospodove, ki se že dviga? Brez potrebe ste zaskrbljeni zadržani boga, ker on ne potrebuje pomoči grešnih. Naša vera je luč ljubezni do bližnjega. Vi pa se nacejate s sovraštvom. Kristus ni zavladal svetu ne z mečem ne z ognjem, temveč z ljubeznijo! Božje misli so prihajale med nas ljudi na globljih nogah! Bog ne potrebuje za svoj obstoj nobenih armad. Boga ne uniči nobeno orožje, tudi takšno ne, ki bi razgnalo zemljo na dvoje, in tudi takšno ne, ki bi jo razbilo na drobce in jih razpršilo v vesolje.

Valjhun je vznemirjen sledil besedam in se čudil, od kod ta nenavadna energija v suhljatem starcu in od kod ta sveta jeza, ki ga je spravila s tira, da mu ni mogel ugovarjati. Ko je starec za hip prenehal, da bi si nabral nove moči, se je Valjhun oglašil:

„Ne sodite nas preostro, častiti. Nikoli nisem dvomil o vsemogočnosti boga in njegove odrešujoče milosti. Vedno sem ga ponižno častil in se kesal svojih grehov. Toda spomnite se na to: davno so že prerokovali, da se bo Antikrist skušal polastiti sveta in skušal zatreti vse, kar je vzvišenega v človeški duši. Svet razpada, oče. Ljudje se odvrtačajo od boga. Z njimi je kakor z izgubljenimi ovcami, ki jih je treba slej ali prej vrniti v cerkveni hlev. Nam gre za boga.“

Zdaj si je starec že opomogel. Uprl je svoje žareče oči v Valjhuna in nadaljeval:

„Poročnik! Premišljajte o tem, kar vam bom sedaj povedal. Jaz, uvelj starec, ki ponižno prosim boga, da me vzame k sebi, se vas ne bojim. In tudi tistih ne, ki mi grozijo. Zapomnite pa si, kar vam bom povedal, in prosite boga, da bi vam odpustil: vera uči, da je bog povsod prisrčno. Ali vas niso tako učili v šoli?“

Valjhun je prikimal, starec pa je nadaljeval:

„Bog je v nebesih, bog je na zemlji in bog je v ljudeh. Bog je v vsakem človeku, tudi v tistih, ki ne verujejo vanj. Človek je v veliki stiski in v velikih zmotah, Valjhun! Človek ne more postati bog, ker je minljiv kot senca. Človeštvo pa je trajanje in v njem iz neskončnosti v neskončnost potuje bog. Ali veste, zakaj pravi peta božja zapoved „ne ubijaj“?“

Ko Valjhun ni odgovoril in je samo začudeno gledal starca, je sivolasi duhovnik nadaljeval s tihim preroškim glasom, ki je segal kakor oster žebelj do globine mladniške zavesti.

„Gospod bog je ukazal človeku, naj ne ubija, zato, ker je življenje skrivnost vesolja in najvišja vrednost. Zato vam pravim: ne ubijajte ljudi, ker ubijate boga! Z bogom pa ubijate sebe, ker pogublimate svoje duše. Raje odpustite tistim, ki so zaslepljeni! Naj vas spomnim na sveto pismo, na tisto mesto, kjer se je Jezus dal prijeli na Oljski gori. Takrat je stopil izdajalec Juda Iškarijot k njemu z besedami: „Pozdravljen učenik“ in ga poljubil, kar je bilo znamenje, da so pristopili, stegnili roke po Jezusu in ga prijeli. Ko je eden izmed tistih, ki so bili z Jezusom, stegnil roko, potegnil svoj meč in mahnil po služabniku velikega duhovnika in mu odsekal uho, mu je Jezus rekel: „Vtakni svoj meč v nožnico. Kajti vsi, ki se bojujejo z mečem, bodo z mečem pokončani.“ In že je rekel: „Ali misliš, da ne bi mogel prositi svojega očeta, da bi mi takoj poslal več kot dvanajst legij angelov?“ Toda bog je neskončen in vsemogočen in ne potrebuje armad. Kar spomnite se prvih kristjanov, kako so umirali v zobeh zveri po arenah, da se je rimska gospoda zabavala! Spomnite se življenja mučencev. Nasilje, ki je uničevalo vero ljubezni, se je od Jezusovih časov do danes že nekajkrat dvignilo in sesulo z državami, prestoli in vladarji vred. Spremenili so se v pepel in od njih

ni ostalo drugega kot medel spomin. Vera ljubezni pa je ostala. Večna, kot je življenje večno!“

Župnik je zakašljal. Sveča, ki je gorela pod Križanimi, je zatrepetala s tankim plamenom. Valjhun je bil osupel, zbolelo ga je pri duši. Poskušal je ugovarjati:

„Prevzvišeni, marsikaj ste povedali, kar je res, toda z vsem se ne strinjam. Bog je dal človeku svobodno voljo. Če je v človeku bog, je v njem tudi satan. Mi preganjamo satana v ljudeh.“

„Preganjajte ga, toda z besedo božjo, ne z mečem! Vi pa pobijate ljudi!“

„Tudi oni pobijajo nas!“

„Toda ne v božjem imenu in ne zaradi boga. Tudi med njimi so verni ljudje. Študiran človek ste, Valjhun, in veste, da je bila inkvizicija v srednjem veku največja zabloda Cerkve in sramota za človeštvo. Takrat so izganjali hudobnega duha s sežiganjem čarovnic. Kakšna norost in zloba svetih mož, ki so razglašali, da so uboge ženske občevala z zlodejem, in jih mučili, da so v nepopisnih mukah priznavale, samo da so izprosile smrt! Bog je vedno obvladoval satana, tako kot v človeku vedno dobro zmaga guje nad zlim! In končno tudi pamet nad neumnostjo! Kdor ne veruje v človeka, ne veruje v boga. Da se bova razumela — nisem politik. Vse življenje sem posvetil iskanju boga in plemenitju dobrega v človeku. Uredite svoje posvetne stvari, kakor veste in znate, toda ne izrabljajte božjega imena za opravičilo greha.“

„Oče, skušajte nas razumeti,“ je dejal Valjhun zdaj že nestrpno, „pahnili so nas v to!“

„Kaj, pahnili so vas?! Vi ste začeli bratomorno vojno in vi sodelujete s tujci, ki so prišli sem, ne da bi jih bil kdo klical.“

„Ne razumete nas! Mi nismo z Nemci Mi izigravamo ene in druge. To je politična igra. Ali ni Ignacij Lojolski po-

IZLET NA PRISOJNIK

Slovensko planinsko društvo v Celovcu vabi člane in prijatelje na izlet na 2547 m visoki Prisojnik v Julijskih Alpah.

Zbirališče v nedeljo 12. avgusta 1973 ob 6. uri zjutraj na Vršiču pred Tičarjevim domom (1620 m). Od tam je še 3 ure in pol hoda do vrha. Prisojnik spada v družino vrhov Polji prijateljstva. Našim članom in članicam svetujemo, da si nabavijo dnevnik vzponov. Kdor opravi v gorah Furlanije — Benečije, Koroške in Slovenije po pet vzponov in to dokaže z žigom v dnevniku, dobi zato poseben znak, za 10 opravljenih vzponov pa znak in diplomo. Dnevnik vzponov lahko dobite ob priložnosti izleta.

S planinskimi pozdravi!
Odbor

Jezerški ovčarji vabijo na

OVČARSKI BAL

v nedeljo 12. avgusta 1973 ob 11. uri ob planšarskem jezeru.

Spored: prihod ovčjih čred in ovčarjev v dolino — tekmovalje v striženju ovc — domača dejavnost iz ovčarstva in obdelava domače volne — koroški in gorenjski narodni plesi, izvajata domači plesni skupini — Splošno rajanje, ki ga začne najstarejši ovčar.

Ob pokušnji pristnega „masunjeka“ in Jarca na razniju vas bodo zabavali „Viški fantje“.

VABILO

Na praznik Marijinega vnebovzeta v sredo 15. avgusta bo v romarskem svetišču Marije v Trnju v Železni Kapli po obnovitvi cerkve kakor običajno božja služba od 7. ure do poldneva. Hkrati spominjamo na šestdesetletnico obstoja Marijinega svetišča v Trnju.

Romarji vabljeni!

Vsak peti Korošec ima svoj avto

Deželni statistični urad sporoča, da je bilo letos z datumom 30. junija na Koroškem registriranih 135.030 motornih vozil (izvzeli so mopedi in prikolice). Največ je bilo registriranih osebnih avtomobilov — 99.972, kar je za 5363 ali 4,1 odstotka več, kot ob koncu leta 1972. Število tovornjakov se je v istem obdobju povečalo od 9672 na 9901 ali za 2,4 odstotka, število traktorjev od 16.398 na 16.730 ali 2 odstotka, specialnih vozil od 1181 na 1231 ali 4,2 odstotka. Število motornih koles stalno pada tako da se je spet znižalo od 7368 na 7196 ali za 2,3 odstotka.

Od osebnih avtomobilov je samo v Celovcu registriranih 20.851 ali 20,9 odstotka vseh avtomobilov v deželi, tako da ima vsaki četrti Celovčan svoj avtomobil. V prvem polletju 1973 so na Koroškem izdali 6572 novih vozniških dovoljenj. V Celovcu 884, v Beljaku 583, nadalje pri okrajnih glavarstvih v Celovcu 892, v Beljaku 932, v Šmohorju 255, v Št. Vidu ob Glini 892, v Spittalau 834, v Velikovcu 689 in v Volšperku 611.

V prvem polletju 1973 je bilo z uspehom položenih 9316 vozniških izpitov vseh razredov (A do H). Največ seveda iz skupine B — 5200.

Nove nočne akcije

Zadnje dni je dosedaj neznan „Demokratični odbor za Južno Koroško“ na območju južne Koroške trosil v nočnih urah letake, ki jih je naslovil na turiste. Tako so se pojavili letaki v noči od nedelje na ponedeljek v Št. Jakobu v Rožu. Do večje nočne akcije je prišlo v noči od ponedeljka na torek. „Demokratični odbor za Južno Koroško“ je trosil letake v nemščini in v vseh večjih turističnih krajih južne Koroške, tako v Vrbi, v krajih okoli Klopiniškega jezera, ob Goslinjskem jezeru ter ob Zeneškem jezeru. V območju občine Borovljah so neznanci isto noč prepletkali več kašipotov na križišču na Sapotnici ter napisali na ljudski šoli v Slovenjem Plajberku, na prazni orožniški postaji na Sapotnici in na neki zapuščeni hiši ob ljubeljski cesti v Brodeh parole v slovenskem in nemškem jeziku. V letaku obveščajo „Demokratični odbor za Južno Koroško“ letovičarje, da živita na Koroškem dva naroda. Spominja na lanske letoletne pogrome na dvojezične table ter poziva turiste, da doma in drugod informirajo ljudi o dejstvu,

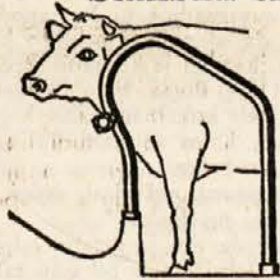
da živita na Koroškem dva naroda, od čigar je eden oropan svojih pravic ter izpostavljen silnemu šovinističnemu terorju. Nazadnje „Demokratični odbor za Južno Koroško“ apelira na vse demokratične in antifasistične goste iz držav Evrope, da v interesu demokracije in mirnega sožitja v Evropi podprejo pravični boj koroških Slovencev za izpolnitev svojih pravic, ter boj avstrijskih demokratov proti vzkliju neofasističnega gibanja.

ČESTITAMO

Na predlog koroškega šolskega sveta je šolski in športni referent koroške deželne vlade, deželni svetnik Leopold Wagner, imenoval večje število učiteljev glavnih in ljudskih šol za direktorje, med njimi tudi strokovnega učitelja glavne šole Janeza Gressla v Št. Jakobu v Rožu in učitelja ljudske šole na Kostanjah Kristijana Zeichna.

Obema k imenovanju za direktorja čestitamo.

Stallbau ohne Risiko mit



RAABAMAT

- Stehen hinten, Liegen vorn, daher sauberes Vieh
- Kein Zurückwerfen von Futter durch die Tiere, daher besonders geeignet für Schwemmilch-Ställe
- Sehr massive Ausführung mit besonderem Flutschutz
- Bequem für die Tiere, erleichtert das Aufstehen
- Anhängen Kinderleicht, Ablassen zentral mit einem Griff, daher besonders geeignet bei Weidebetrieb
- Schönes, überlichtliches Stallbild
- Verstellbar nach Tiergröße

Na celovškem lesnem sejmu, blok B (na prostem) za bralce Slovenskega vestnika poseben popust

Raabamat Aufstallungen
Josef Perne
GLANTSCHACH, 9132 GALLIZIEN

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

stavil svojemu jezuitskemu redu geslo, naj namen posvečuje sredstvo?! Otrlesi se jih bomo v pravem trenutku in ustvarili pogoje za svobodno Slovenijo. Ubrani moramo tudi našega kmeta, našo posest, cerkev. Ni nam do komunističnega skupnega kotla!

„Bojim se za vas. Kdor izigrava, je po navadi izigran. Glejte, da ne boste sredstvo svojemu namenu.“

Staremu duhovniku se je tresel glas od razburjenja.

Zunaj, kjer se je zgostila oblačna noč, je nekajkrat vollo zabobnelo. Mož se je zaupljivo nagnil k Valjihu in dejal:

„Ker vam zaupam, vam povem: tudi škof me je klical.“

Kar povejte mu, naj me ne kliče več, ker ne bom prišel. To, kar sem povedal vam, bi povedal tudi njemu. Z njim se ne pogovarjam več. Zame je opravil. Mar nam je v čast, da se slika s krvoloki našega ljudstva? Ali je to božji namestnik? Ali je to razum? In poleg tega blagoslovlja vojake za nov pokol!”

„Oprostite, prečastiti! Predaleč grestel! Za te izjave bi vas moral dati zapreti. Ne govorite več tega nikomur in pozabite tudi, da ste povedali meni. Sicer vam taborišče ne vidi. Ne bi mi bilo prav, če bi vaš pepel razstrosil veter v kakki tuji deželi.“

Župnik se je zastrel v Valjihuna, da je imel le-ta občutek, da gleda skozenj in mimo njega. Njegov pogled je bil čudno otožen. Prestopil se je, dal roko k srcu in se zamajal.

„Tudi to vam bom povedal čeprav me izročite rabljem. Žalosten sem toda na satanovi strani ste. Na strani tistega, ki uničuje slovenski narod. Ondam sem sanjal moreče sanje in imel sem strahoten privid. Prišla je ogromna vojska. Preplavila je vso deželo in vas uničila. Izločeni ste bili iz svojega ljudstva... Bežali ste v trumah... Krvavi, zasramovani in opljuvani... Pobijali so vas kot golazen in metali so vas v brezna, ki so jih zravnali z zemljo, da

o vas ni bilo niti sledu. Za vami se je izgubil celo spomin, kot se izgubi pepel v vetru na pogorišču.“

Nekje v dolini je začelo pokati in prebliski eksplozij so švigali iz temnih razpok in umirali pod oboki neba.

„Srce...“ je zavzdihnil župnik Oblak in se prijel z eno roko za srčno stran, z drugo pa za rob mize. „Tako žalosten sem, da bi najraje takoj umrl.“

„Vidite, gospod poročnik! To je dobra taktika! S topništvom jim bomo razredčili vrste in jih spravili ob živce. In ko si bodo že mislili, da si jih ne upamo, jih bomo z vseh strani napadli! Lepa priložnost, da jih zmeljemo!“ je dejal poveljnik posadke. „Ali me slišite!“ je glasno dejal.

Valjhun se je zdrnil.

„Kako pravite?“

Poveljnik je ponovil svojo misel in Valjhun je pritrdil. Prav nič mu ni bilo do pogovora z njim.

Kot bi bral njegove misli, je poveljnik začel:

„Spravite nam že stran tega starega, neumnega župnika! Odkar vas ni bilo, nam dela vsak dan večje težave. Kdo ga bo le poslušal? Kadar le more, nam pere vest! Moji ljudje so resno nezadovoljni z njim.“

„Potrpajte z njim. Ne delajte mu težav, star je, drugače pa je pošten človek.“

„Kaznujte ga za njegove predrznosti!“

„Starost je za človeka že sama dovolj huda kazen.“

„Tudi zloben je! Če ne bo nehal, mu bomo nasuli mišjega strupa v kavo. Glavo stavim: če bi bil ta mož mlajši, bi bil med tistimi duhovniki — belimi vranami, ki so pri rdečih v hosti.“

Valjhun, ki je streljal na obstreljevano območje, se je obrnil k poveljniku in ga ostro pogledal.

„Motite se! Ne želim, da se mu zgodi kaj hudega. Ta mož mi je zelo blizu. Če se mu kljub mojemu opozorilu kaj

zgodí, vas bom poiskal. Dovolj moči imam, da bo tisti, ki mu bo storil silo, šel za njim. To vam povem med štirimi očmi,“ je pribil Valjhun tako odločno, da je poveljniku zaprlo sapo.

„Ali mi grozite? Lepa reči!“

„Seveda, če ste to, kar sem vam rekel, sprejeli na svoj naslov. Grozim vam, in to povsem resno. Napravili ste že nekaj neumnosti in vaši ljudje počenjajo reči, ki duhovniku stare šole ne morejo biti všeč.“

Poveljnik se je zasmejal.

„Zavoljo tega starega dedca si midva ne bova v la-seh! Dam vam častno besedo, da jaz ne bom ničesar ukrenil. Za druge pa ne morem dati roke v ogenj.“

„Varujte ga. Lahko vam koristim, če se zavzemam za vas. In ne pošiljajte nam nobenih pritožb in ovadb.“

Zdaj je bobnelo na vseh štirih straneh neba. Iz vseh postojank so kot za slavo streljali na brigado. Po grebenih okoli Pasje ravni so se dvigali tanki curki prsti in bila je podoba, da so livade posute z ranami. Sem in tja je že zabobnel mitraljez, kajti tipalke patrolj so ugotovljale partizanske položaje.

Prišel je kurir. Valjhun in poveljnik sta se spustila z zvonika. Na dvorišču pred župniščem se je pripravljala za napad četa. Poveljnik je povabil Valjihuna na kosilo.

„Takoj ko se nam poleže, bomo udarili nanje tudi mi. Do takrat pa naj jim rahljajo kosti topovi in kolone iz drugih postojank. Upam, da boste šli z nami! Mi gremo vsi. Celu kuharji.“

Valjihuna je preblisnilo nezaupanje. Ta lopov ga vabi zato, ker misli, da se bo zbal. Kot zveznemu in obveščevalnemu oficirju se mu ni bilo treba tako izpostavljati. Toda zaradi nezadovoljstva in razočaranja je v njem zavrelo.

„Seveda pojdem!“



MARTA GROM

Tri deklice

Pred mnogimi leti, takrat ko so ženske nosile še krinolino (to so bila krila na obroče, ki so segala do tal) so živele tri deklice: Katka, Špelca in Rozika. Vse tri so bile živahne lepoticke; vsaj one so bile prepričane o svoji lepoti in druga pred drugo so se postavljale in razkazovale. Ker pa so bile Katka, Špelca in Rozika lepo vzgojene deklice, so se razkazovale tako, da njihovega razkazovanja sploh ni bilo opaziti in je vse izgledalo le kot slučaj.

Tako je bilo tudi tistega dne, ko je bil v vasi, kjer so živele tri deklice — Katka, Špelca in Rozika — semenj. Branjevci so že v zgodnjih jutranjih urah postavljali stojnice, nanje so razložili svoje blago in kričali: „Kupite nove obleke! Kupite prstane in zapestnice! Kupite uhančke in čeveljčke! Kupite! Kupite!“

Ljudje, ki so se zgrinjali okoli stojnic, so kupovali, barantali, kričali in se prepirali s trgovci. Seveda so se med kupci drenjale tudi Katkina, Špelčina in Rozikina mama. In tako so bile tistega dne Katka, Špelca in Rozika najsrečnejše deklice na svetu. Seveda, najsrečnejše bi bile, če bi jih ne mučila huda skrb. Skrbi pa so bile čudne zato, ker so bile hude in niso bile hude; ker so bile žalostne in sploh niso bile žalostne.

To je bilo takole!
Katka je dobila prstan. Čudovit prstan z rdečim kamenčkom. Katka je bila zavaljo prstana srečna, hkrati pa je bila tudi žalostna. Kako naj bi ne bila žalostna, če pa ni vedela, kako naj prstan pokaže. Če bi Katka samo majčkeno preveč stegnila roko, že bi se ljudje zgražali. Rekli bi, da je roko stegnila zavaljo prstana in po vasi bi se raznesle grde govorice, da je Katka domišljavka.

Enaka skrb je mučila ubogo Špelco. Dobila je zlate uhančke in spet je bila zadrega tu. Špelca je nosila dolge lase in ti dolgi lasje so ji uhančke pokrili. Če bi Špelca lase počesala nazaj, drugače kot drugokrat, bi bilo jasno kot na dlani, da je to storila zavaljo uhančkov. Zavaljo razkazovanja. In to bi bilo grdo. Strašno grdo za lepo vzgojeno deklico.

In potem Rozika! Najbolj nesrečna od vseh treh! Dobila je čeveljčke, krasne čeveljčke z zlato zaponko. A kako naj jih sirotica pokaže, če pa nosi krinolino, široko krilo na obroče, ki ji sega prav do tal.

Naslednjega dne so tri deklice — Katka, Špelca in Rozika — s trepetajočimi srci prišle na dvorišče. Pogledale so okoli sebe

in druga drugo lepo in spodobno pozdravile. V zadregi so se opazovale.

In Katka ni hotela opaziti Rozikinih čeveljčkov in ne Špelčinih uhančkov!

In tudi Rozika je hote prezrla Katkin prstan in Špelčine uhančke!

In tudi Špelca je ostala slepa za Rozikine čeveljčke in za Katkin prstan!

Pa se je spomnila Katka — ta zvihta lisičkal! Prestrašeno je pogledala, odskočila za korak, stegnila roko, na kateri se je lesketal prstan z modrim kamnom, in zagostolela: „Glejte jo, glejte jo, kačo! Ojoj, kačo!“

Kače na dvorišču ni bilo in vendar se je tudi Rozika znašla. Stegnila je nogo z novim lakastim čeveljčkom in nedolžno vprašala: „Ali naj jo pohodim?“

Zdaj je razumela tudi Špelca. Strašno žalostno je pogledala, stresla z glavo in odkimala tako močno, da so se zagugali zlati uhančki, pri čemer je sočutno zagostolela: „Neee...“ Tako je bila velika in nena-

potice, niste ustvarjene, da brskate bo tem blatu“, jim je dalje pihal na dušo.

„Res je. Me nismo navadne kokoši. Drži tudi, da smo najlepše na vasi,“ so se brž strim-

„Kaj me ne poznate,“ se je oni začudil.

„Kako bi vas poznale,“ so zašepetale.

„Tisti princ sem vendar, ki je rešil začarano Trnjulčico iz spanja!“

„Mar res,“ so občudujoče zakokodajsale naše sosede.

„Res,“ je oni prikimal ter še dodal:

„In zdaj sem prišel še po vas, da vas odpeljem s tega umazanega dvorišča!“

„Joj, me ne smemo od tod! Ne upamo si,“ so odgovorile kokoši in se ozrle v nadi, da se ne bi naš petelin prekmalu vrnil s studenca.

„Kaj bi se bale!... Pri meni vam bo lepo. Imam polno kaščo mladega žita!“

„Tako bogati ste,“ so jecljale kokoši.

„Da pa vam ne bi bilo dolgčas, sem od županovega pujsa kupil tudi televizor.“

„In vse to ste storili samo za nas,“ so medlele.

„Da, samo za vas... Ve, le-

vadna skrb, ki sploh ni bila skrb in je bila vendar skrb — odstranjena. Katka je brez zadrege pokazala svoj prstan, Špelca svoje uhančke, Rozika svoje čeveljčke. A vse tri — Katka, Špelca in Rozika — so kljub vsemu ostale lepo vzgojene deklice.

Katka ni domišljavo razkazovala svoje- ga prstančka. Samo roko je stegnila, da je opozorila na nevarnost!

Tudi Rozika se ni bahala s svojimi čeveljčki. Nogo je stegnila zato, da bi preprečila nesrečo.

A Špelci, tej dobri in mili deklici, srce ni dovolilo, da bi Rozika pohodila kačo. Špelci se je celo uboga kača zasmilila in zato je stresla z glavo, zato je rekla ne; in kaj je mogla za to, če so se tedaj — čisto slučajno — uhančki zasvetili tako lepo, da sta Katka in Rozika ostrmeli. In ker je bila Špelca lepo vzgojena deklica je zdaj tudi Katkin prstan in Rozikine čevlje opazila. „Kako krasno!“ je vzkljnila. „Kako krasno!“

Tako so tri deklice — Katka, Špelca in Rozika — pozabile na kačo, na tisto grdo kačo, ki je sploh ni bilo in je vendar pripomogla, da so tri deklice brez sramu pokazale svoja darila.

Prva joče:

„Saj ni bil princ, ki je rešil Trnjulčico!“

Druga vzdihuje:

„Ni imel kašče z mladim žitom!“

Tretja spet ihti:

„Niti televizorja nima!“

Četrta pa stoka:

„In kako nas je šele ozmerjal!“

Ko so potočile dovolj solza, so nam povedale, da je bil oni petelin nesramen lažnivec, ki živi v starem, napol podrtem kokošnjaku. Ko so prišle tja, so ga povprašale po kašči z mladim žitom in televiziji, pa jih je pričel grdo zmerjati, dokler jih navsezadnje ni še napodil, češ, da so najbolj neumne kokoši, kar jih je kdajkoli srečal: „Ljubo doma, kdor ga ima,“ so ihtele kokoši in škilile k petelinu, kako so nanj vplivale njihove solze.

„Oprosti, naš zlati, dobri in poštene petelinček!“

Seveda jim je petelin odpustil. Dobričina je bil celo tako ganjen nad trpljenjem svojih kur, da je še sam potočil nekaj solza. Mi pa smo si mislili:

„Napravi, petelin, kakor hočeš! Toda vedi, da je dobrota največkrat tudi sirot!“

Bahač

njale. „Zato bi bilo prav, da odidem tja, kamor spadamo!“

In so odšle, ne da bi se še sploh ozrle.

Ko se je vrnil s studenca naš petelin, je povprašal:

„Kje pa so moja dekletca?“

Morali smo povedati resnico. Ubožček je kar omahnil.

„V gozd pojdem, k lisici,“ je obupal. Pomislite: kar v gozd in to k lisici! Bili smo jezni na kokoši. Da bi jih videli, kakšen vik in krik so zagnale lani, ko je naša rasa ušla z divjim racmanom!

Stojimo takole okrog petelina in ga po svojih močeh tolažimo, ko se nenadoma zasliši stokanje. Prislunhemo, zakaj glasovi se nam zde nekam znani... Mar nas ne varajo oči? Kaj ne prihajajo okrog vogala naše kokoši?

MITJA MEJAK

Nočni

Neko noč telefon zabrní. Glasek pojóč zagostoli:

„Haló! Tam rešilna postaja! Tu ulica Rožnega maja! Iz gnezda na hiši številka tri vrabček je padel. V travi leži...“

In vsi gasilci s čeladami zlatimi, bradami in brki košatimi so z avti rdečimi, rogovi donečimi in lestvijo, dolgo brez kraja, šli v ulico Rožnega maja.

„Trara-trara, goril! Tam vrabček v travi leži in mama njegova na strehi milo ječi...“

In vsi planili iz sanj smo na cesto, v copatah hiteli skozi mesto za avti drvečimi, rogovi trobečimi trara trara brez konca in kraja do ulice Rožnega maja.

In vsi smo v ulici Rožnega maja prijeli za lestev brez kraja, da so gasilci z bradami odnesli vrabčka spet mami.

Nato smo se pošteno oddahnili in profi žlebu zapretili tako:

„Le glej, ti potep! Če mamina beseda zaman bo ko dosle, ti mačka hudogleda izpulila bo rep!“

dogodek

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

„Vedel sem! Nate, potegnite,“ mu je ponudil čutarica z žganjem, „domače jel!“

Kri mu je burno zaplala v žilah. Hrana pa mu ni teknila in tudi drugim ne.

Šla sta nazaj na dvorišče. Tu so delili municijo, ročne granate in rum, ki so jim ga bili pripeljali Nemci. Valjhun ni ugovarjal, čeprav se je prezident jezil na opijanje. Rdečelični poveljnik pa mu ga je nalil polno čašo. Srknila sta in izpila.

Vojska se je zgrnila v gručo. Kot raztaljeno železo se je razlila pesem:

„Pest jeklena,
srce vroče,
narod naš
umreti noče...“

Tudi Valjhun in poveljnik sta stopila v krog vojakov. Sprejeli so ju medse in njuna glasova sta se zlila v mešanico smrti izzivajočih krikov, ki so bili čedalje bolj divji in odločni.

Nekaj poslopij stran se je pripravljala četa policije SS. Tudi njim so delili rum, municijo in ročne bombe. Vendar ti niso bili tako glasni in veseli, ko so se odpravljali izpostavljati svoje prsi nevidnim strelcem po robovih.

Četa se je razdelila v dve koloni in se iz vasi spustila v rahlo poraščeno kotánjo, ki se je v zmerni vzpehni vlekla noter do podnožja planjav, kjer jih je čakal boj. Ubijalska omotičnost jih je razdražila, da so smelo napredovali.

Valjhun je podoživljal strašno vizijo konca, ki mu jo je bil razodel duhovnik. S tem bojem se je hotel otresti. Vračala se mu je misel na Ano. Najteže človek živi, kadar se ljubezen preljuje v sovraštvo, in če se iz sovraštva preljuje nazaj v ljubezen in kesanje. Prepričan je bil, da ne bo

nikoli srečen brez nje. Vedel je, da je prišel čas, ko bo moral obračunati s sebično materino ljubeznijo. Mati mu je pokvarila vse. Ob misli, da je na grebenih, ki so sedaj pod ognjem, morda tudi tisti, ki ga je vzljubila in z njim zanosila, je zagorelo v njem ljubosumje in se razplamtelo v divjo maščevalno strast.

Bili so skoraj v podnožju hriba, ko so jih z vrhov opazili. V daljavi je počil partizanski minomet in že prva mina je usekala blizu kolone, naslednji dve pa vanjo. Kriki ranjenih jih niso zmedli, da ne bi šli naprej. Razvili so se v strelce. V desnem krilu so za njimi prodirali Nemci. Na prvih čišlinah so se znašli pod točo svinčenk. Z dobro prikritih položajev so kosile težke strojnice.

Valjhun je skočil v zaklon in repetiral avtomat. Dvignil je glavo. Sovražnika ni bilo nikjer, samo krogle so zoprno fleskale v tla in v drevje.

10

Greben, na katerem se je vkopal Primožev vod, se je raztezal rahlo opogujen med dvema močno poraslima kopama. Gole senožeti, čistina... Držali so tako širok položaj, da ga je bilo nemogoče obvladati. Bili so na šibki točki obrambe, zato so ponoči skopali mnogo rezervnih gnezd in jih zakamufirali kot prava gnezda, da bi preslepili sovražnika o svoji moči.

Z vodom sta bila tudi Vojko in novi komisar Boris, fant njegovih let, ki je prišel v brigado iz Vosa. Od tam so na veliko Tončkovo jezo in žalost pobrali vse dezertarje iz nemške vojske in jih kot dobro izurjene vojake poslali v brigado. Vojko in Primož sta bila Borisa vesela. Poznali so se izpred vojne, ko so se skupaj preganjali po Grajskem kopaljšču.

Ko se je po topovskem obstreljevanju začel napad na njihov odsek, so s premestitvijo mitraljezov zbudili napadalcu vtis, da je na grebenu šest strojnic, ne samo dve, in da ga brani četa. Tej ukani so se imeli zahvaliti, da se je napad nanje končal že globoko pod njihovimi položaji in da se je sovražnik usmeril na boke, kjer ga je krilo grmovje in drevje.

Sovražnikovo topništvo in minometalci pa so še kar orali planjavo, kot bi se hoteli maščevati za tiste, ki so obležali spodaj v okopu.

Vojko je ležal na mrzli zemlji in z daljnogledom na puški spremljal premikanje sovražnika, ki je iz mrtvih kotov vlačil ranjene. Kdaj pa kdaj je ustrelil in spet zavzelo iskalo in merilo. Ob njem je čepelo drobno, svetloaso dekletce. Podajala mu je naboje, zložene poleg ročnih granat, ki so bile vse na doseg roke.

V četo je bila prišla takoj po boju na Mrzlem vrhu. Vojko, ki ga je bil oplazil granatni drobec, še ni bil sposoben za pohod. Pustili so jo pri njem, da na samotni kmetiji počakata na vrnitev brigad, ki so za četniki vdrle v Dolomite.

Dekletu je bilo ime Senka. V njegovo življenje je padla tako iznenada, da se ni znal niti mogel ubraniti njenega nezadržnega vpliva. Čeprav se je bil zarekel, da ni ženske, ki bi med bojem kakor koli vplivala nanj, ga je osvojilo to zaupljivo bitje. Bilo ji je komaj sedemnajst let. Zdelo se mu je nežna kot cvet, krhka in vitka kot travna bilka. Bal se je, da je ne bi odnesel kak jesenski vihar. Le kakšen norec je, da lahko pošal v brigado, saj še vsega vajeni borci komaj kljubujejo težavam. Prišla je bila s tistimi, ki jih je bilo na terenu preveč in jih je korpus polegnil v vojsko. Kdo ve, zakaj so poslali prav njo, ko pa je na terenu ostalo še dovolj zdravih, močnih fantov?

(Dalje prihodnjic)

NICK SHAW

Kitajka

Srečal jo je v plesnem klubu na King's Roadu v Chelseaju. Prišla je z dvema moškima, elegantna in privlačna v beli obleki s kitajskim ovratnikom. Njeno krilo je bilo obnem bedru visoko odprto, tako da je lahko opazoval njene lepo oblikovane noge, ko se je mehko premikala po parketu.

Bila je najlepše kitajsko dekle, ki jo je kdaj videl.

In Ginger ni imel posebnih težav, ko je hotel priti z njo v stik. Moška sta bila srednjih let, vendar je bilo vse skupini videti, da je sestavljena iz ljudi, ki se dolgočasijo.

Plesala sta. Tesno se je privila obenj in čutil je ritem njenih mišic na svojem telesu.

„Ali se lahko kdaj kasneje srečava — sama?“ jo je vprašal.

„Da,“ je rekla.

Pri drugem plesu mu je stisnila v roko košček papirja.

„Poklič me na to številko — pojutrišnjem.“

In sedaj se je Ginger vozil v Ash Vale, kjer je Ang Soon Peck (tako ji je bilo ime) stanovala. Dva ali trikrat sta se srečala v klubu. Ko sta se neke noči ustavila daleč zunaj mesta, mu je pokazala nekaj svojih

med katerimi so bile razmetane lične hišice. Tam je bil Paddock Street.

Pozvonil je na zgradbi, ki je nosila številko 32. Staklo, beton in les — eden najsoodobnejših dosežkov arhitekture.

„Denar potrebujem, denar,“ je pomislil. Vrata so se odprla in pred njim je stala majhna, smehljajoča se Kitajka.

„O, gospod Ginger,“ je veselo rekla. „Prosim vstopite.“

Poskusil je samozavestno vstopiti in upal, da se mu je to posrečilo. Med noge sta se mu zapletla dva otroka. Deček in deklica. Kitajčka.

„Dober dan, stric,“ sta pozdravila in mu ponudila drobni ročici.

Previdno ju je stresel in rekel, da mu je žal, ker ni prinesel darilca zanju. Ni vedel, da so tudi otroci v hiši. Tiho je zaklel.

„Halo,“ je zaslišal glas iz salona. Ang je bila tam, oblečena v prosojno dnevno haljo, in na ustnicah se ji je prikazal ljubezniv nasmešek.

„Zvečer greva na ples v Gillford,“ je rekla. „Ali si lačen? Oprosti, toda ničesar nisem pripravila. Bo pa dober zajtrk. Odlična kitajska hrana. Angleži sploh ne znate jesti. Danes bova večerjala zunaj.“

„Srčkana otroka,“ je rekel Ginger.

„Da, moja sta. Paul in Vera.“

Ginger je doživel rahel duševni pretres in videti mu je bilo, da je zmeden.

„Oh, da, res sta srčkana,“ je izdaval.

„Tukaj živim in v tej vasi delam. Ali ti je všeč?“ je nadaljevala.

„Da,“ je rekel.

„Tukaj ni najti moških. V vsej Angliji jih ni. Ti pa si moški in danes bova plesala.“ Njen glas je zvenel zahtevno in obenem privlačno, oči pa so ji gorele.

„Hiša je moja in tudi nekaj denarja imam. Tam!“ Pokazala je na pisalno mizico. „Srečana bova.“

„Hvala za obvestilo,“ je pomislil.

V Gillfordu je poznala veliko ljudi, in lastnik hotela, kjer sta preživela večer, ju je popeljal k najboljši mizi.

„Pred mesecem dni sem bila na velikem gillfordskem plesu izvoljena za miss večera,“ je ponosno dejala. „Moja slika je bila celo objavljena v krajevnem časniku.“

Bil je resnično lep večer.

Vrnila sta se po polnoči.

„Še malo bova plesala,“ je dejala. Vključila je magnetofon, in iz zvočnikov, razporejenih po kotih, je zazvenela tiha glasba. Ginger jo je objel in začutil da mu drhti v rokah kot trepeljika. Bila je ljubica, ki si želi poljubov in ljubezni.

Ko jo je poljubil, je rekla: „Pridi.“

Peljala ga je po stopnicah v prvo nadstropje, v majhno sobo. Tam je bila snežno bela postelja, kup gramofonskih plošč, nad posteljo pa električni grelec. Objela ga je: „Počakaj trenutek. Takoj se vrnem.“

„Ne,“ je rekel Ginger. Trdo jo je prijel in jo vrgel na posteljo.

„Bodi nežen,“ je zajecjajala in ga široko pogledala.

Ginger je ugasnil luč in potegnil iz žepa nož. S palcem je preizkusil ostrino.

„Dragil!“

Zamahnil je z nožem. In še enkrat. Prižgal je luč, opazoval, kako se bele rjuhe počasi napajajo s krvjo, ki je brizgala iz ran. Oprezno je prisluškoval. V hiši ni bilo slišati ničesar.

„Dobro in tiho delo,“ se je zarežal.

Na obzorju so se že pokazali prvi prameni svetlobe, ko je stal v kopalnici in se počasi umival s hladno vodo. Denar je že imel v denarnici, v žepih pa nekaj zlatega nakita. Dober plen.

Pri vratih je zašumelo.

Obrnil se je in pred njim je stala fista mala Kitajka, ki mu je popoldne odprla vrata, in se smehljala.

„Še ne ve,“ je pomislil in poskusil spraviti na ustnice ljubezniv nasmehek.

„Veste, moram zgodaj v službo,“ je rekel. „Ang še spi.“

Ljubeznivo je pokimala, mu pomagala obleči suknjo.

„Ah, pozabili ste vzeti nož,“ je rekla, ko je hotel iz kopalnice. Obrnil se je. Zadnje, kar je videl, je bil njen trdi obraz. Ostrina se mu je zapihala globoko v prsi.

S. KOSLAV

Ona in mi trije

Dejan je brskal po domačem humorističnem časopisu in se posebno naslajal nad uvoženim humorjem. Ena od sličic je prikazovala dve skromno oblečeni lepotic, ki stopata iz morja na osamljeni otok, in starejšega brodolomca, ki ju sprejme z besedami: „Ah, ko bi bili štirje, kako bi se lahko imenitno zabavali z igranjem bridge!“

„Prav mu je, zakaj pa se ni naučil preferanse,“ je dejal Dejan in pomolil Stojanu in meni uvoženo stran domačega humorističnega časopisa.

V tistem trenutku se je na naši mali plaži pojavila ONA. Tekla je naravnost proti nam, se ljubko smehljala in mahala z roko. Nenadoma se je ustavila in zresnila. Nekaj trenutkov nas je začudeno gledala. Potem je graciozno korakala mimo nas, stopila v jandransko morje in odplavala.

Po vseh pravih bi moral sedaj slediti stavek: „Vsi trije smo zavzdihnili.“ Toda zgodilo se je prav nasprotno. Vsi trije smo z olajšanjem izdihnili zrak, ki smo ga zajeli v trenutku, ko se je pojavila ONA in spet smo zadovoljno običajno obdihali po sorazmerno narasli.

„Pomota,“ sem dejal s prizvokom razočaranja v glasu.

„Jaz pa sem mislil, da boče igrati z nami bridge,“ je pripomnil Dejan in pripravil kartice za našo običajno popoldansko partijo preferanse.

Tudi ta večer smo vsi trije preživljali nočne ure letnega odmora na terasi hotela. Ob glasbi smo srebal mrzle brizgance in glede na svoja ne več

prav mlada leta več ali manj Nemke in se tako po svoje pasivno opazovali, kako preganjajo naše mlajše generacije ščujejo za onih sedem ofenziv, v katerih so Nemci preganjali njihove očete.

Nenadoma se je znova pojavila ONA. S pogledom je objela celo teraso in se potem počasi napotila proti naši mizi.

„Oprostite, vsi prostori so zasedeni, ali bi me lahko sprejeli v svojo družbo?“ je mirno vprašala, očitno prepričana, da je ne bomo zavrnili.

„Seveda, seveda. Samo izvolite,“ smo ji vsi trije odvrnili v zboru.

Naš stari znanec natakcar Djorka — „Reparacija“ — tako so mu rekli, ker je že nekaj let samoiniciativno vsakemu Nemcu pribil k računom tudi del vojne škode, ki nam je Nemci nočejo izplačati — se je nenadoma pojavil pri naši mizi.

„Izvolite, sedite,“ je rekel prijazno in namestil stol nepričakovanemu članu naše družbe. Potem se je obrnil k nam: „Oprostite, tovariši, gospodična je danes popoldne pomotoma dopotovala v naš dom od dibi. Ker je sama, sem ji priporočil vas, resne ljudi...“

In tako smo se mi trije resni ljudje znašli v družbi z lepim mladim dekletom.

Bližala se je polnoč.

Začutil sem rahel pritisk NJENE nožice na svoj desni čevelj. Trenutek kasneje se je diskretno nagnila k meni in mi tiho zašepetala:

„Prosim vas, ne pojdite. Prav z vami bi rada preživela noč. Vajina prijateljica bosta verjetno kmalu odšla.“

Hipoma me je minila zaspasnost, kot bi me zadela prava in ne samo Amorjeva puščica. V svesti si premoči sem pogledoval Dejana in Stojana in polagal vse svoje nade v njuno uvidenost. Toda od vseh čednosti, ki so ju krasile, sta vztrajala samo v svoji trdovratnosti. In ta njuna trdovratnost je bila kriva, da smo dočakali dan na terasi in šli vsi skupaj spremit NJO na prvi avtobus.

„Najlepša hvala, da ste mi delali družbo,“ nam je rekla in nam s skrivnostnim nasmehom podajala roko. „Res nisem vedela, kako bom preživela to noč, kajti v hotelu ni bilo prav nobene prazne sobe.“

„Z veseljem smo to storili,“ smo ji odgovarjali spet v zboru, a z nekoliko kiselkastim nasmehom.

Avtobus z NJO je izginil v jutranji megli. Pogledal sem svoja tovariša in zabeuskal:

„Nisem si mislil, da sta tako neuvidevna!“

„Kdo je bil neuvideven?“ je jedko vprašal Dejan.

„Zakaj neuvideven?“ se je začudil Stojan.

„Zato, ker mi je ONA rekla, da želi to noč preživeti z menoj, vidva nesramneža pa se nista niti premaknila...“

„Kako s teboj?“ se je zadržal Stojan. „Meni je zašepetala, da boče ostati z menoj...“

„Meni pa, da bi rada ostala z menoj!“ je rekel Dejan in debelo pogledal.

Brez besed smo gledali drug drugega. In potem je razbil jutranjo tišino naš hrupni smeh, prežet z občudovanjem iznajdljivosti vsega Evinega rodu.

Za dobro voljo

Zivel je župnik, ki ni naredil nikdar prekrška v vožnji s kolesom. Nekega dne ga ustavi policaj in vpraša:

„Kako to, da nikdar ne naredite nobenega prekrška?“

„Ker je vedno bog z menoj,“ reče župnik.

„Potem pa takoj 50 šilingov kazni, ker sta dva na kolesu,“ odvrne policaj.

— Jože, si kaj videl mojega Matiča na sejmu? Se zdaj ga ni domov.

— Ja, pri prvi gostilni je privezal konja, v gostilni pa dušo...

Skupina izletnikov si ogleduje orjaško lipo na grajskem vrtu. Vodnik pojasnjuje:

„To lipo je zasadil zadnji lastnik graščine, ko se je po poroki prvič sprl s svojo ženo.“

Miha se takoj obrne k svoji boljši polovici:

„Micka, pametna reč, kaj? Če bi midva tako delala, bi imela zdaj že kar lep gozdiček.“

V vlakcu zahteva sprevodnik vozovnico od potnika in ta mu odgovori:

„Vozovnice nimam!“

„Potem pa morate izstopiti na prvi postaji,“ odvrne sprevodnik.

„Vem, tja tudi potujem,“ mu zabrusi potnik.

— Torej ste pripravljene sprejeti vsako delo, gospodična?

— Da, vsako, samo da ne bi bilo treba plezati po lestvi!

— Ali imate vrtoglavo?

— To ne, ampak mini krila nosim.

Mlado dekle pri vedeževalki: „Pri srcu me večkrat zbada.“

Vedeževalka: „To pomeni, da na vas misli neobrit moški.“

Melodie der Technik

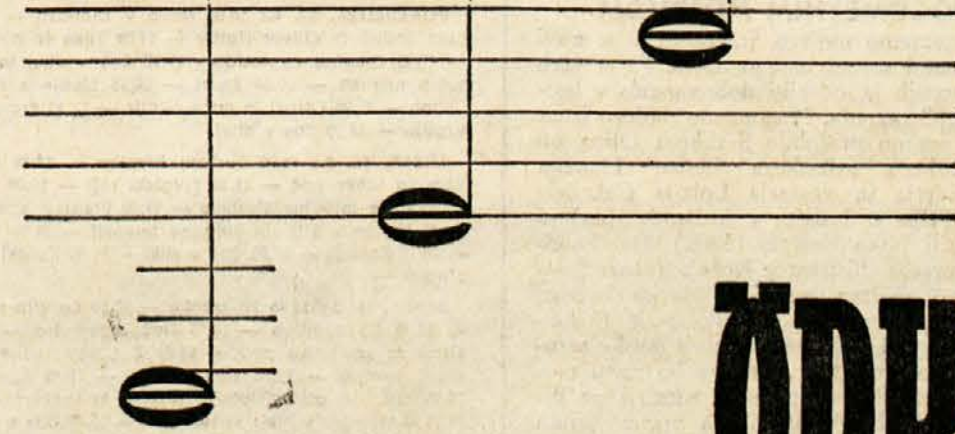
Film
Fotos
Information

Malta

Rosegg

Ferlach

Preis-
aus-
schrei-
ben
mit
vielen
Preisen



ÖDR

Messepavillon

fotografij. V obleki, kot jih imajo domačini tihomorskih otokov...
Zavore vlaka so zacvilile. Ginger je izstopil, oddal vozovnico uradniku na peronu in stopil na podeželsko cesto, ki je vroče izpuhtevala v poletnem soncu.
„Kakšna vas!“ je pomislil in pričel pre-mišljevat, kako bi jo našel.
Majhen deček ga je zvedavo gledal izza drevesa.
„Kje je Paddock Street?“ ga je vprašal Ginger.
Deček je stegnil roko proti majhni rdeči lopi: „Tam!“
Ginger se je v vročini močno potil. Pri rdeči lopi se je nemočno oziral naokoli. Tam ni bilo nikogar. Poskusil je na slepo srečo in odšel po ulici do skupine temnih borovcev,

V POVRATNI TEKMI ZMAGA 5:3

Nogometaši Slovenskega atletskega kluba so preteklo nedeljo premagali v Globasnici v povratni prijateljski nogometni tekmi NK Rudarja iz Velenja.

Čeprav je SAK moral nastopiti brez bratov Waldhauserjev, sta se namestnika odlično uživala v igro. Na levem krilu je napadal Wieser Hanzl, kot tretji krilec pa je igral Bartolomej Lampichler.

V prvem polčasu si je SAK ustvaril nekaj lepih priložnosti za zadetek in jih tudi trikrat izkoristil. Prvi gol je dosegel Marjan Pandel, tik za tem pa je Rudar izenačil. Drugi in tretji gol sta zabila Jože Fera oziroma Florjan Lipuš.

Po končani prijateljski tekmi so se nogometaši obeh klubov srečali pri skupni večerji v gostilni pri Šoštarju, kjer je predstavnik NK Rudarja predal nogometašem Slovenskega atletskega kluba garnituro dresov.

V sredo bi morala slediti prijateljska tekma med SAK in Kotmaro vasjo, ki je iz tehničnih razlogov odpadla. V četrtek je SAK igral nato v Trdnji vasi (Hörtendorf) proti tamkajšnjemu nogometnemu klubu.

SVETOVNO PRVENSTVO V LAUNSDORFU

V Launsdorfu bo 26. avgusta letos koroski avtomobilski klub KATC priredil veliko motociklistično manifestacijo. Na sporedu bosta dve tekmovalni, izmed katerih bo ena štela za svetovno prvenstvo. Že petič se bodo v Launsdorfu, na najdaljši strmini Evrope, pomerili najdrznejši motociklisti v motokrosu v skupini do 250 cm.

SLOVENEK PLANINC SI DELI 1. MESTO S SVETOVNIM PRVAKOM

Na mednarodnem šahovskem veleturnirju za pokal IBM v Amsterdamu je jugoslovanski velemejster, Slovenec Albin Planinc dosegel odlično prvo mesto. Prvo mesto si Planinc deli z bivšim svetovnim prvakom Tigranom Petrosjanom.

Mednarodni šahovski turnir IBM 1973 se je končal s sledečo razporeditvijo: 1. Albin Planinc, Jugoslavija, 10 točk; Tigran Petrosjan, Sovjet. zveza, 10 točk; 3. Ljubomir Kavalek, Amerika, 9,5 točke; 4. Boris Spasski, Sovjetska zveza, 9 točk; 5. Laszlo Szabo, Madžarska, 8,5 točke.

ŠT. JANŽ Z NOVIM NOGOMETNIM MOŠTVOM

Nogometno moštvo Št. Janža si v novi nogometni sezoni mnogo obeta. Želja vseh odgovornih je, osvojiti dobro mesto v lestvici 2. C razreda. Nogometno moštvo je za novo sezono pridobilo Stankota Olipa od Slovenskega atletskega kluba, Hanzija Pscheiderja in vratarja Lojzija Gabrijele od ATUŠA iz Bistrice v Rožu.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroskem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt - Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32-5-50 - Tiska: Založništvo in tiskarska družba a. o. J. Drava, Celovec - Borovlje.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 - 6.30 - 8.00 - 10.00 - 13.00 17.00 - 19.00 - 20.00 - 22.00 - 23.00 - 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže - 5.30 Kmetijska oddaja - 5.33 Ljudske viže - 5.40 Jutranja opazanja - 5.43 Pisane jutranje melodije - 6.00 Jutranja gimnastika - 6.35 Glasba in dobri nasveti - 6.45 Deželni razgled - 7.00 Glasbeni mozaič - 7.45 Lokalna poročila - 8.05 Godba na pihala - 8.15 Oddaja za ženo - 9.00 Za prijatelje stare glasbe - 10.05 Operetni koncert - 11.25 Oddaja za podeželje - 11.45 Za avtomobiliste - 13.05 Deželni razgledi - 13.30 Glasba po kosilu - 13.45 Slovenska oddaja - 15.30 Še vedno priljubljeno - 16.15 Ženska oddaja - 18.10 Odmev časa - 18.40 Šport - 18.45 Note in beležke - 18.55 Lahko noč otrokom - 19.03 Pregled sporeda - 19.05 Zabeležite si - 19.35 Melodija in ritem - 20.05 Deželna poročila - 22.10 Šport iz vsega sveta.

SOBOTA, 11. 8.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo - 6.05 Jutranja melodija - 6.55 Glasbeni mozaič - 8.05 Držinski obzornik - 10.00 Otvoritev celovškega lesnega sejma - 11.00 Ljudske viže - 14.00 Operetni koncert - 15.30 Ljudska glasba sosedov - 17.10 Ljudska oddaja - 18.00 Deželni razgledi - 18.35 Mala solistična parada - 19.05 Koroske - 19.50 Note in beležke - 20.10 Spored v orehovi lupini - 22.20 Plesna glasba po naročilu.

NEDELJA, 12. 8.: 6.10 Igra na orgle - 8.10 Kmetijska oddaja - 8.15 Razglednice z Dunaja - 9.45 Popevka za popevko - 10.30 Radijska pripovedka - 11.00 Dopoldanski koncert - 13.05 Ogledalo mestnega gledališča - 13.45 Iz domovine - 14.30 Voščila - 16.00 Igra „Poraz“ - 18.00 Koroski kulturni obzornik - 19.00 Nedeljski šport - 19.30 Deželni razgledi - 20.10 Tuji na poti - 21.00 Zadnja postaja Dunajl

PONEDELJEK, 13. 8.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo - 6.05 Jutranja melodija - 6.50 Glasbeni mozaič - 8.05 Oddaja za starejše ljudi - 9.30 Veselo note mojstrov - 10.00 Zabavna glasba - 11.03 Pesmi in plesi iz Gradišanske - 13.30 Knjižni kotiček - 14.30 Na obisku pri koroskih godbah na pihala - 15.00 Komorna glasba - 16.30 Za otroke - 17.10 Koroska ljudska glasba po željah poslušalcev - 17.56 Oddaja kmetijske zbornice - 18.00 Deželni razgledi - 19.50 Note in beležke - 20.10 Zveneči operetni vodič - 21.00 „Načrti - osnutki - dejanja“ - 21.30 Melodije za noč.

TOREK, 14. 8.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo - 6.05 Jutranja melodija - 6.50 Glasbeni mozaič - 9.00 Ljudska pesem in glasba iz Alp - 10.00 Zabavni koncert - 11.30 Krížem kražem - 13.30 Ljudska glasba - 15.30 Še vedno priljubljeno - 16.30 Za otroke - 17.10 Glasbeni terapevt - 17.56 Oddaja sindikalne zveze - 18.00 Deželni razgledi - 19.05 Ljudska oddaja iz Nižje Avstrije - 19.50 Note in beležke - 20.10 Zveneča Avstrija - 21.10 Ljudstvo in domovina.

SREDA, 15. 8.: 6.10 Igra na orgle - 8.15 Lahka hrana - 9.30 Zabavni koncert - 10.30 Radijska pripovedka - 11.00 Dopoldanski koncert - 13.45 Iz domovine - 15.00 100-letnica beljaškega muzeja - 15.30 Koncert komornega orkestra - 17.10 Ljudski koncert - 18.00 Potovanje po vodnih cestah Nizozemske - 19.00 Šport ob prazniku - 19.30 Deželni razgledi - 20.10 Igra „Poraz“ - 21.00 Pisano kolo melodij - 21.30 Zvezne dežele poročajo: Gornja Avstrijska - 22.10 Šport.

ČETRTEK, 16. 8.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo - 6.05 Jutranja melodija - 6.50 Glasbeni mozaič - 9.30 Veselo note mojstrov - 10.00 Iz knjige gostov - 11.03 na koroskih cestah - 15.00 Komorna glasba - 16.15 Pesmi in plesi iz Gradišanske - 13.30 Zabeleženo za ženo: „Materinski jezik“ - 17.10 Med Solnogradom in Bad Ischlom - 17.56 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva - 18.00 Deželni razgledi - 19.05 Avstrijske godbe na pihala - 19.50 Note in beležke - 20.10 Srečanje ljudske glasbe v Lana pri Meranu - 21.00 Iz koroske glasbenega življenja - 22.10 Šport.

PETEK, 17. 8.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo - 6.05 Jutranja melodija - 6.50 Glasbeni mozaič - 9.00 Ljudska glasba iz alpske dežele - 9.30 Klavir-

ska glasba - 10.00 Glasba od večeraj - 11.03 Slavna glasba iz Gradišanske - 13.30 Veselo zaigrano - 14.30 Ljudske viže - 15.00 Zborovski koncert - 16.45 Otroški zbori - 17.10 Glasba za konec tedna - 17.56 Oddaja delavske zbornice - 18.00 Deželni razgledi - 19.50 Note in beležke - 20.10 Solnograške slavnostne igre 1973: 4. komorni koncert - 21.30 Paragljiv odmev.

SLOVENSKE ODDAJE

SOBOTA, 11. 8.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca. NEDELJA, 12. 8.: 7.10 Duhovni nagovor - Po vaši želji. PONEDELJEK, 13. 8.: 13.45 Informacije - Iz ljudstva za ljudstvo.

TOREK, 14. 8.: 9.30 Vrtljak popevk - 13.45 Informacije - Športni mozaič - Po slovenskih stezah. SREDA, 15. 8.: 7.10 Duhovni nagovor - Na oltarju stanuješ, v nebesih kraljuješ.

ČETRTEK, 16. 8.: 13.45 Informacije - Narodne pesmi in viže. PETEK, 17. 8.: 13.45 Informacije - Kar po domače.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 - 5.00 - 7.00 - 8.00 - 9.00 - 11.00 - 12.00 - 13.00 - 14.00 - 17.00 - 18.00 - 22.00 - 23.00 - 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro - 5.30 Danes za vas - 5.45 Informativna oddaja - 6.00 Jutranja kronika - 6.30 Informativna oddaja - 7.25 Pregled sporeda - 7.45 Informativna oddaja - 10.00 Danes popoldne - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 12.00 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.15 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 15.00 Dogodki in odmevi - 16.00 Vsek dan za vas - 18.00 Aktualnosti doma in v svetu - 19.00 Lahko noč otroci - 19.10 Obvestila - 19.30 Radijski dnevnik - 23.05 Literarni nokturno.

SOBOTA, 11. 8.: 6.50 Beseda na današnji dan - 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pionirski tehnik - 9.35 S slovenskimi ansambli zabavne glasbe - 11.20 Z nami doma in na poti - 12.10 Melodije za opoldan - 13.15 Zabavna glasba - 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji - 15.40 Pojo naši operni pevci - 16.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in solistom Petrom Ugrinom in Atijem Sossom - 17.20 Gremo v kino - 18.15 Dobimo se ob isti uri - 19.15 Z ansambлом bratov Avsenik - 20.00 Radijski radar - 21.00 Zabavna radijska igra - 21.40 Majhni ansambli zabavne glasbe - 22.20 Oddaja za naše izseljence - 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Znani ansambel išče

TROBENTAČA.

ki obvlada oba deželna jezika.

Interesenti naj se javijo na upravo Slovenskega vestnika, 9021 Celovec - Klagenfurt, Gasometergasse 10.

NEDELJA, 12. 8.: 6.50 Danes za vas - 8.05 Radijska igra za otroke - 8.39 Skladbe za mladino - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite, tovariši! - 10.25 Pesmi boja in dela - 10.45 Voščila - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.05 S slovenskimi ansambli zabavne glasbe - 15.05 Popularne operne melodije - 16.00 Radijska igra „Klari in dva gospoda“ - 17.05 Nedeljsko športno popoldne - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 22.40 Vedre note - 23.15 Nočni cocktail.

AVSTRIJA 1

SOBOTA, 11. 8.: 16.30 Za otroke - 16.55 Za mladino - 17.20 Za družino - 18.05 Živali, tvoji prijatelji - 18.25 Otrokom za lahko noč - 18.30 Novo v kulturi - 19.20 Pregled sporeda - 19.30 Čas v sliki - 20.06 Šport - 20.15 Kabaret - kabaret - 21.20 Šport - 21.50 Čas v sliki - 21.55 Kriminalika.

NEDELJA, 12. 8.: 16.30 Za otroke - 16.40 Za mladino - 17.30 Moj sin „Srečanje s smrtjo“ - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Angleščina - 18.30 Odprava v kraljestvo Živali - 19.30 Čas v sliki - 19.40 Šport - 20.15 Vincent van Gogh - 22.10 Šport.

PONEDELJEK, 13. 8.: 18.00 Novo v znanosti - 18.25 Stan Laurel in Oliver Hardy - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.20 Pregled sporeda - 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.06 Šport - 20.15 Ljudje s farme Shiloh - 21.20 Otroci in naše okolje - 21.30 Prometna vzgoja - 22.30 Čas v sliki.

TOREK, 14. 8.: 18.00 Seržant Preston - 18.25 Otrokom za lahko noč - 18.30 Živalski raji - 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske - 19.20 Pregled sporeda - 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.06 Šport - 20.15 Knef 73 - 21.35 Čas v sliki - 21.40 Koraki brez sledov.

SREDA, 15. 8.: 16.45 Za otroke - 17.30 Če sije sonce - 17.40 Za mladino - 18.15 Noč brez jutra - 18.35 Otrokom za lahko noč - 18.40 Z ogromnimi koraki skozi Evropo - 19.30 Čas v sliki - 19.40 Šport - 20.15 Oddaja ob 100-letnici rojstva Leo Slezaka - 21.15 Gospodar v hiši: Veseloigra - 22.40 Čas v sliki.

ČETRTEK, 16. 8.: 18.00 Moj sin - 18.25 Otrokom za lahko noč - 18.30 Športni mozaič - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.20 Pregled sporeda - 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.06 Šport - 20.15 Ljubzenski film - 22.20 Čas v sliki.

PETEK, 17. 8.: 11.00 Manuela - 18.00 Ostanj zdravi - 18.25 Otrokom za lahko noč - 18.30 Pater Brown - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.20 Pregled sporeda - 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.06 Šport - 20.15 Senzacije pod cirkuško kupolo - 21.15 Hitlerjugend II - 22.10 Čas v sliki - 22.15 Trojčki na krovu.

AVSTRIJA 2

SOBOTA, 11. 8.: 17.00 Poročnik in postelja - 18.30 Mini-Max - 18.35 Glasbena poročila - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pregled sporeda - 20.06 Šport - 20.09 Vzgoja - 20.15 Kalkuta, 4. maj - 22.15 Čas v sliki.

NEDELJA, 12. 8.: 18.00 Tedenski obzornik - 18.30 Rezervni tank Aljaska - 19.30 Čas v sliki - 19.40 Novo v kulturi - 20.15 Vzgoja - 20.15 Ali poznate melodijo? - 21.15 Iz zdravniške šole - 21.45 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 13. 8.: 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.00 Pregled sporeda - 20.06 Šport - 20.09

CIRCUS KRONE

Der größte Circus der Welt Vom 18.-23. August Täglich 15.30 und 20.00 Klagenfurt/Fischlsiedlung Vorverkauf: Circuskassen (Tel. 33 1 66) und Landesreisebüro Neuer Platz 2 Tierschau täglich ab 9.00

Vzgoja - 20.15 Razgovor - 21.15 Bi bil van Gogh danes ozdravljiv?

TOREK, 14. 8.: 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.00 Pregled sporeda - 20.06 Šport - 20.09 Vzgoja - 20.15 Ugrabitve - 21.25 Telereprize.

SREDA, 15. 8.: 19.30 Čas v sliki - 19.40 Josef Hoffmann - 20.15 Moderna glasba - 21.15 Zmagovalec - 22.50 Čas v sliki.

ČETRTEK, 16. 8.: 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.00 Pregled sporeda - 20.06 Šport - 20.09 Vzgoja - 20.15 Svet in znanost - 21.00 Simon Templar - 21.45 Telereprize.

PETEK, 17. 8.: 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti - 20.00 Za konec tedna - 20.06 Šport - 20.09 Vzgoja - 20.15 „Nipon Monogatari“ - 21.40 Telereprize.

PONEDELJEK, 13. 8.: 6.50 Rekreacija - 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri - 11.20 Z nami doma in na poti - 12.10 Melodije za opoldan - 13.15 Zabavna glasba - 14.10 Amaterski zbori pojo - 14.30 Voščila - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Zvoki in barve orkestra Henry Mancini - 17.10 Zveneča imena - 18.15 Pihalne godbe na koncertnih odrih - 18.45 Poletni kulturni vodnik - 19.15 Z ansambлом Dorka Škabernefa - 20.00 Stereofonski operni koncert - 21.35 Zvočne kaskade - 22.15 Zaplešite z nami - 23.15 Popevke se vrstijo.

TOREK, 14. 8.: 6.50 Beseda na današnji dan - 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.20 S pesmijo v počitniški dan - 9.40 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe - 10.15 Poletna potepanja: Potujemo v Italijo - 11.20 Z nami doma in po svetu - 12.10 Melodije za opoldan - 12.40 Slovenske narodne - 14.40 „Na poti s kitaro“ - 15.40 Poje tenorist Todor Mazarov - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popularni popoldanski simfonični koncert - 18.15 V tork nasvidenje! - 19.15 Z ansambлом Štirje kovači - 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev

Farma za perutnino potrebuje lakoj mlajšega

POMAGAČA

in za drugi obrat pošlen

ZAKONSKI PAR.

Urejen delovni in prosti čas. Dobra plača z vsemi socialnimi storitvami. Ponudbe pošljite na naslov:

Heinz Burgmer, Geflügelzuchtbetriebe, CH 8570 Weinfelden/Thg. (Schweiz).

20.30 Radijska igra „Burleska o Grku“ - 21.30 Melodije in ritmu - 22.15 Od popevke do popevke - 23.05 Literarni nokturno.

SREDA, 15. 8.: 6.50 Rekreacija - 8.05 Glasbena matineja - 9.05 Počitniški pozdravi - 9.35 Glasbeni spomini - 10.15 Iz sveta pravljic in fantazije - 11.20 Z nami doma in po svetu - 12.10 Melodije za opoldan - 13.15 Zabavna glasba - 14.10 Poje kvartet „Stari ljubljanci“ - 14.30 Voščila - 15.40 Majhen recital baritonista Marcela Ostaševskega - 17.10 Operni koncert - 18.20 Listi iz pop albuma - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana - 21.20 Vedno lepe melodije - 22.15 Revija popevk - 23.15 Plesni zvoki.

ČETRTEK, 16. 8.: 6.50 Beseda na današnji dan - 8.10 Glasbena matineja - 9.20 Mladinski zbori pri nas in po svetu - 9.40 Iz partitur opernih mojstrov - 11.20 Z nami doma in na poti - 12.10 Melodije za opoldan - 13.15 Obvestila in zabavna glasba - 14.10 Popoldne za miadi svet - 15.40 Richard Strauss - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana - 18.50 Mejniki v zgodovini - 19.15 Z ansambлом Mojmirja Sepeta - 20.00 Četrikov večer domačih pesmi in napevov - 21.00 Literarni večer - 21.40 Glasbeni nokturno - 22.15 Iz makedonske simfonične literature - 23.00 V gostih pri tujih radijskih postajah - 23.30 Za ljubitelje jazza.

PETEK, 17. 8.: 6.50 Rekreacija - 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.40 Glasovi v ritmu - 11.20 Z nami doma in na poti - 12.10 Melodije za opoldan - 12.40 Z domačimi ansambli - 14.10 Ljudska glasba drugih narodov - 14.30 Voščila - 15.40 Glasbena lirika Danila Švarca - 17.10 Bartok v domači in tuji izvedbi - 17.50 Človek in zdravje - 18.50 Ogledalo našega časa - 19.15 Z ansambлом Lojzeta Slaka - 20.00 Iz jugoslovanske zborovske literature - 20.30 Top-pops 13 - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

TV JUGOSLAVIJA

SOBOTA, 11. 8.: 16.50 Mednarodni rokometni turnir - 18.00 Obzornik - 18.15 Risanke - 18.35 David Cooperfield - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.30 Parada tujih gostov slovenske popevke 73 - 21.25 Šerif v New Yorku - 23.00 Kažipot - 23.20 Poročila - 23.25 Balkanske igre v pletanju.

NEDELJA, 12. 8.: 8.55 Neznani leteči predmeti - 9.45 Polka je ukazana - 10.10 Kmetijska oddaja - 10.55 Otroška matineja - 11.50 Poročila - 11.55 Kažipot - 17.00 Mednarodni rokometni turnir - 18.15 Poročila - 18.20 Nocoj nova atrakcija - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.35 Prve praske - 21.15 Tuji v našem studiju - 21.30 Športni pregled - 22.00 Poročila - 22.05 Medigra - 22.20 Balkanske igre v pletanju.

PONEDELJEK, 13. 8.: 16.45 Madžarski pregled - 18.15 Obzornik - 18.30 Pustite jih živeti - 19.00 Mladi z mladje - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.35 Ogrlica - 21.35 Video kasete - 22.00 Poročila.

TOREK, 14. 8.: 17.15 Madžarski pregled - 18.10 Obzornik - 18.25 Veliki in majhni - 18.55 Priština in njena okolica - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.35 Vojna in mir - 21.20 Kaj hočemo - 21.40 Po sledeh napredka - 22.30 Poročila.

SREDA, 15. 8.: 16.45 Madžarski pregled - 18.15 Obzornik - 18.30 Mačkon in njegov trop - 19.00 Filmata burleska - 19.15 Prijatelji glasbe - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.35 Ljubiva se, filmata - 22.35 Poročila.

ČETRTEK, 16. 8.: 16.45 Madžarski pregled - 18.15 Obzornik - 18.30 Šmuški tek - 18.55 Neznani leteči predmeti - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.25 Kam in kako na oddih - 20.40 Četrtrkovi razgledi - 21.30 Prigode dobrega vojaka Švejka - 22.30 Poročila.

PETEK, 17. 8.: 16.45 Madžarski pregled - 18.10 Obzornik - 18.25 Pet ped: Domžale in Postojna - 18.55 Doktor na pohodu - 19.20 Rekreacija v teku stoletja - 19.45 Risanke - 19.50 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.35 Retrospektiva jugoslovanskega filma - 22.00 XXI. stoletje - 22.45 Poročila.